

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Csikvánd Község Önkormányzat

2023-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	22
Bevezetés	22
A település bemutatása.....	22
Értékeink, küldetésünk.....	13
Célok.....	17
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	19
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	19
2. Stratégiai környezet bemutatása	22
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	24
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	42
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	54
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	61
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	69
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	75
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	76
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	78
1. A HEP IT részletei.....	78
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	78
Jövőképünk.....	79
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	81
3. Megvalósítás.....	88
3.1 A megvalósítás előkészítése	88
3.2 A megvalósítás folyamata	88
3.3 Monitoring és visszacsatolás	90
3.4 Nyilvánosság	90
3.6 Érvényesülés, módosítás	92
4. Elfogadás módja és dátuma	92

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, Csikvánd Község Önkormányzat Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Csikvánd földrajzi elhelyezkedése

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Csikvánd Győr-Moson-Sopron megye Veszprém megyével határos déli részén, a tétí kistérségben, a kisalföldi Marcal-medencében, a Győrt és Pápát összekötő 83-as főútvonaltól kb. 2 km-re nyugat-északnyugatra fekszik. A település a pápai-devecseri síkhoz tartozik. Szomszédos települések: északról Mórchida, keletről Gyarmat, nyugatról Malomsok határolja.

Határának egy része öntésföld, egy része (vörös-) kavicsos, illetőleg homokos. Az északra lévő területen szélfúttá homokföld is fellelhető. A községtől kelet-északkeletre található a volt Cserhát-dombi dűlő, melynek csaknem 32 hektáros dombján jó bort adó szőlő terem.

Csikvánd időjárásában a mérsékelten meleg, mérsékelten száraz, enyhe telű éghajlati körzet sajátosságai érvényesülnek. Az éves csapadékösszeg 600 mm körül van, a nyár második fele csapadékosabb. Átlagos borultsága 50-55%-os, a napsütés évi mértéke 1900-2000 óra. Viszonylagosan enyhe telek jellemzik, a januári középhőmérséklet szinte sohasem száll – 1° alá. Hóban meglehetősen szegény, évente 35-40 hótakarásos nap fordul elő. A nyár mérsékelten meleg, a júliusi középhőmérséklet 20,7-21,3 °C. Uralkodó szele az északnyugati.

A természetes vegetációt a ligeterdők, mocsárrétek homoki tölgyesek, cseresek, akácos egyes erdők jellemzik. Itt-ott fellelhetőek az épületfának alkalmatlan ún. „tőkfenyők” szigetei is. A vízpartot nádas kíséri. A hajdan egységes cseres erdőket a XVII. századi erdőirtások bontották meg.

Csikvánd és környéke felszíni vizekben szegény. Legnagyobb természetes vízfolyása a Bakonyban eredő Csikvándi-Bakony-ér, mely a község határától nem messze szakad a Marcalba.

Az ér a XVIII. században Csikvándot Malomsokkal összekötő út – maival megegyező helyen lévő – hídjától közvetlenül északra vízimalmot hajtott, azonban a következő század közepén már nem működött.

A talajvízszint a patak völgyekben 2 m-nél alacsonyabb, a patak völgyek ártere réti, réti öntéses és lápos réti talajok, jellemző a magas talajvíz.

Jelentősebb állóvíz nincs ma a területen, de korábban több tó is volt a faluban vagy annak határában: Csikvánd kialakulásának érdekes sajátossága, hogy két tó körül települt meg a falu lakossága. A nagyobbik, nyugati tó a mai Kossuth utca és Toldi utca találkozásánál, a kisebb keleti pedig a Rákóczi és Kossuth utca találkozásánál volt található. Utóbbit még 1921-ben is ábrázolja a térkép, majd ezekből üres, kiszáradt térségek képződtek. A nagyobbik „teresedés” északi sarka mellé épült a középkori templom, a mai evangélikus templom előzménye. Ehhez képest „Kereszt-sor” a legrégebb mellékutca, a Rákóczi utca, melynek főúttól legtávolabbi részén, a parasztportáktól legjobban elkülönülve épült fel a középkori kastély, a későbbi Somogyi, majd Csikvándi-kastély előzménye.

A külső temető kialakulása – mint mindenütt másutt – a 18. század végéhez köthető.

A község a többutcás szalagtelkes falu településtípusába sorolható, azzal, hogy a halmazfalu több jellegzetes tulajdonságát is magán viseli, például, hogy két, elkülönült településrészre tagolódik. A halmazfaluhoz hasonlító „ófalú” a lapályon, a későbbi építésű, szalagtelkesnek jellemezhető újtelep kissé magasabban fekszik.

Csikvánd története

Csikvánd község legrégibb okleveles említése 1270-ből való "possessio Chituan" néven: ez egy IV. Béla-kori adásvételi szerződés, melynek tartalma, hogy Tördemeszky Benedek "2 ekényi földet" eladott Chituandy Miklós, Egyed Tamás és Roland részére 1,5 Márk bécsi dénárért.

A község első temploma is ebben az időben, a 12–13. században épülhetett.

A „Chituandy”-család 1440-ig birtokolta az ősi csikvándi földet, azonban ekkor kihalt a család férfiágon- Egyednek csak lánya született, Margit, akit azonban a király fiúsított, így örökölhette a teljes birtokot. 1479-ben férjhez megy Kapucsi Benedek pápai várnagyhoz. Fiaik Ferenc (aki Győr-megye alispánja volt) és György újra felveszik a Csikvánd-i nevet.

1543-ban Győr megyének pusztai és sokoróaljai járása kénytelen volt a töröknek behódolni. Természetesen Csikvánd sem maradhatott ki ez alól. 1551-ben a Mórighida környéki faluk bírái – így a csikvándi is - föltehetően a magas adóterhek miatt Székesfehérvárra, a területileg illetékes igazgatási központba mentek, ahonnan Budára szállították őket. Ráth Károly közlése szerint ott aztán a csikvándi bíró kivételével mindannyiukat hajóra tették, és Törökországba szállították. Megszabadulását állítólag török földesura közbenjárásának köszönhette, „így hírmondónak haza jöhetett, elbeszélendő a szomszéd helységbelieknek, hogy ott állott a Duna parton és látta, mint ültették bíró társait hajóra, s mint vitték el őket”. A Győri káptalan hiteshelyi anyagában 1552-ben fordul elő Csikvándi Bálint deák, kinek a Győr melletti Nagybarátin és Nyúlön szőlője volt. Nyúli szőlőjét eladva 1557-ben ugyancsak Nagybarátin gyarapította szőlőbirtokát. Csikvándi Bálint 1563-ban győri polgár, 1570-ben pedig, mint Győr város jegyzője szerepel.

Csikvánd 1591-ben még fennállt, de amikor a törökök – a tizenötéves háború alatt – Győrt 1594-ben elfoglalták, és Pápát is bevették, az egész falu elpusztult, első temploma is leégett.

A felkoncolt lakosokat a visszatérő túlélő csikvándiak a mai evangélikus templom helyére egy tömegsírba temették, akik 1595-ben Hassan, a Székesfehérvárott lakó földesúr viszonylag kedvező adóterhek ígéretére tértek vissza számos új lakossal együtt. (Hassan hitére és emberségére fogadta, hogy több adót nem vet ki rájuk, de ígéretét nem tartotta be. Két év múlva, gabonapénz fejében újabb összegeket csikart ki tőlük.)

1611-ben már megint számos nevezetes, nemesi család birtokában találjuk a helységet. A birtokosok: Cziráky Mózes, Kisfaludy Balázs, Újszászi Ferenc, Egerszegi István, Tulok Ferenc és Miklós, Sziky Gergely és János, akik különösen Gyarmat, Malomsok, Mórchida és Gecse lakosait eltiltják a csikvándi földek, erdők, rétek használatától. Ezután a Kávási család tűnik fel. A Kávási családnak Erdélyben, Sáros és Borsod megyében voltak birtokai. Borsod megyében Kávási László a visnyói ref. egyháznak malmot ajándékozott, amelyben még a XVIII. században is az ő sisakját használták vámmértékül. Az 1619-es megyei portaösszeírás szerint Csikvándnak tizenkettő portája van.

A község lakossága színmagyar volt, többségben evangélikus, valamint római katolikus és izraelita. A népesség e században is főleg a mezőgazdaságból élt, bár a település talajviszonyai nem voltak éppen kedvezőek. Több helyütt homokos, agyagos, kavicsos volt, számos része pedig belvizes. A szántóterület többségén, búzát, rozst, árpát, zabot és tengerit termesztettek. Ezt a tevékenységet kiegészítette a kertészet és később a szőlőkultúra. A szőlőtelepítést a XVIII. század második felében kezdték, s a falubeli Cserhátdomb szőlővel való betelepítését a község földesurai kedvezményekkel támogatták (1779). A viszonylag nagyobb kiterjedésű erdőbirtok az észszerű erdő- és vadgazdálkodáshoz nyújtott kedvező lehetőségeket.

A helyiség régi pecsétjét szántóvas, csoroszlya, víz s egy ebből kinövő növény, két csillag és egy rózsza található. Körirata: „Csikvandi falv. Peceti 1698.”.

Az 1594. évi tömegsír fölé építették a helyiek az evangélikus templomot 1653-ban, amelyet 1697-ben újjáépítettek. Egy 1748. évi egyházlátogatás jó állapotban lévő templomot talált itt egy Fekete János nevű prédikátorral, iskolamesterrel, 300 evangélikus, 25 katolikus, 15 református lakossal.

A templomot 1796-ban renoválták – az addig náddal fedett tetőt lebontották, és zsindellyel fedett új tetőt készítettek, belső terét is fával képezték ki. Ekkor még nem volt tornya, a harangláb az 1858. évi falutérkép szerint a volt evangélikus iskola helyén volt. Az 1819. esztendőben határozta el és vitte végbe a gyülekezet, hogy a templomot újjáépítik, megnagyobbítják: ennek folyamán a régi templom falaiból alig maradt valami (a homlokzati falak, a bal oldali fal, a mai torony alsó része). A szabadságharc viharos évei után gondolhatott a gyülekezet toronyépítésre. 1852-ben határozták el a munkát és a gyűjtést az építésre és a templom renoválására is, de ez ekkor még csak terv volt. Már folyt a gyűjtés az építésre és a templomrenoválásra is, de közben meghasadt egy harang (1870-ben), ekkor a gyülekezet úgy határozott, hogy mivel újjáépül a torony, nagyobb harang kerüljön abba, ennek súlya már 202 kg volt. A torony felépítése végül 1871-ben valósult meg. Mivel azonban a keresztet tartó királyfa hamar elkorhadt, a kereszt letört, ezért a tornyot 1892-ben ismét újjá kellett építeni. A templom legutóbb 2013-ban újult meg kívül-belül.

Az önkormányzat székhelyépülete falába az 1848-1849-i események 50. évfordulójára emléktáblát helyeztek el, „A népszabadság 1848-1898. emlékére” felirattal, melyet 1898. május 30-án lepleztek le. A Veszprém megyei honvédegylet 1890-ben még élt

csikvándi illetőségű tagjai: Bedecs Pál, Bencsik József, Budai János, Csik Gergely, Csik Mihály és Csöngető József egykori közhonvédok.

A határ legnagyobb birtokosa a Csikvándi-család volt a maga 1056 katasztrális holdjával. A kis- és középbírók 12-45 kh-on gazdálkodtak.

Az első világháborút követően a földreform során 55 házhelyet és kb. 240 földet osztottak ki a törpebirtokosok és a teljesen vagyontalan földmunkások között. Az új lakásépítések nagy ütemben folytak az 1920-as években, ekkor alakult ki a Kossuth utca végén lévő házak és a temető által határolt területen az „újtelep”, a mai Ady Endre, Arany János és Hunyadi János utca, némiképp elkülönülve a régi településtől, amely kialakulásának meghatározó tengelye a Tétről Malomsokra tartó út, a mai Kossuth utca volt.

Az 1945-ös földreform következtében a nagybirtokot fölszámolták, még több nincstelen jutott földhöz. A saját tulajdon öröme azonban nem sokáig tartott, mert az 1950-es évek végén jött a kollektivizálás. Először itt is önálló szövetkezet alakult, majd a sikertelenségek miatt a vezetőség kérte a csatlakozást a vaszari „Hunyadi” Termelőszövetkezethez. A rendszerváltást követően a helyi munkahelyek kis kivétellel megszűntek. Jelenleg a helybeliek többsége távolabbra, Tétre és Győrbe jár dolgozni.

Csikvánd 1909-ig kisközség volt, körjegyzői székhely, Újmalomsok és Ómalomsok községeket egybefogva. Ettől fogva nagyközség volt huzamosabb időn keresztül. A XIX.-XX. században a történeti Győr vármegyéhez, a sokoróaljai, majd 1950-től a téti járáshoz tartozott 1954-ig. Ekkor Veszprém megye pápai járásához csatolták. 1992. január 1-jétől ismét Győr-Moson-Sopron megye része.

A két világháború között önálló tanácsú községgé alakul át. 1970-ben létrejön a Gyarmat Községi Közös Tanács, amely magába foglalja Szerecseny, Gecse, Csikvánd és Gyarmat községeket.

Csikvánd a rendszerváltást követően jelentős fejlődésen ment keresztül:

- 1994-ben elkészült a Gyarmat-Csikvánd összekötő út felújítása, amely Gyarmat és Pápa viszonylatában mind a magán-, mind a közösségi célú közlekedés jelentős javulásához járult hozzá,
- 1998-ban bevezették a földgázt a faluba,
- 2000. óta működik a községben a kommunális szeméthyűjtés,
- A község utcáinak nagyobb része aszfaltburkolatot kapott,
- A nem portalanított utak kavicsozása a szőlőhegyen megtörtént,
- 2008-ban az önkormányzat tulajdonába került a volt major területe,
- 2008-ban az önkormányzat tagja lett a Pannónia Kincse Leader Helyi Akciócsoportnak.
- 2010-ben a község határában lévő Tét-3 jelzésű földgázkutat termelésbe vonták,
- 2011-ben elkészült és azóta működik a kastély pincéjében és egyik szárnyában az Integrált Községi Szolgáltató Tér, mellette pedig szabadidő park létesült,
- 2012-ig az Árpád és Táncsics utcák kivételével valamennyi belterületi utca szilárd burkolatot kapott,
- 2013-ban az evangélikus templom teljes külső-belső felújítása történt meg,
- 2014-ben az orvosi rendelő épületének teljes külső felújítása zajlott le, továbbá elkészült a falumúzeum épülete
- 2015-ben az önkormányzat székhelyépülete újult meg kívülről,

- 2016-ban gyümölcs-és zöldségfeldolgozó kisüzemet alakított ki az önkormányzat egy korábbi raktárépület átalakításával
- 2017-ben Opel Vivaro-B Crew Van M16 gépkocsi beszerzése, Csikvándi-család kriptájának felújítása,
- 2018-ban a község 128 lakóházának szennyvízkezelése oldódott meg jelentős pályázati támogatás segítségével, egyedi szennyvíztisztító berendezések letelepítésével és kapcsolódó műtárgyaik kialakításával
- 2019-ben Csikvánd szőlőhegy zártkerti infrastruktúrafejlesztése (utak felújítása, kerítés építése); új MTZ traktor, fűnyírótraktor beszerzése; Ady Endre u. játszótér telepítése és a Kossuth u. játszótér kibővítése,
- 2020-ban gyümölcs-és zöldségfeldolgozó kisüzem részleges belső felújítása, térfigyelő kamerarendszer bővítése; „A 750 éves Csikvánd” emlékmű megépítése;
- 2021-ben Csikvánd-Mórichida összekötő út megerősítése murvával; ravatalozó épület teljes felújítása; Kossuth utcai járdafelújítás; 2db ingatlan megvásárlása; Új falugondnoki mikrobusz beszerzése
- 2022-ben óvodai játszódudvar fejlesztése

Intézmények:

Óvoda

Az óvoda a volt kastély épületének egyik szárnyát foglalja el az 1980-as évektől kezdődően. Az óvoda a gyarmati Aranydió Óvoda tagintézménye, melynek 25 férőhelyére jelenleg 17 gyermek jut. Az óvodai szárny 2016-ban jelentős külső felújításon esett át. A belső felújítás mielőbb szükséges, de a végleges megoldást (mivel a jelenlegi elhelyezés, a helyiségek az óvodára vonatkozó előírásoknak alig felelnek meg) új óvodaépület létrehozása jelenti.

Önkormányzati hivatal

Az Önkormányzat 1990-es megalakulásától 2006-ig önálló polgármesteri hivatal működött. 2006 és 2013 között Felpéc-Csikvánd Körjegyzősége a két településre kiterjedő illetékességgel intézte az ügyeket, majd 2013-14-ben Csikvánd és Felpéc Gyömöre és Szerecsény községek önkormányzataival alkotott közös önkormányzati hivatalt. Jelenleg az Önkormányzat Árpás, Csikvánd, Felpéc, Gyarmat, Mórichida, Rábaszentmiklós Önkormányzataival együtt tartja fenn a Gyarmati Közös Önkormányzati hivatalt, melynek telephelyeként Csikvándon a közös hivatal Felpéci-Csikvándi Kirendeltségének állandó ügyfélszolgálati helye működik 2015. január 1. óta. 1990-től kezdődően valamennyi igazgatási szervezet fennállása alatt a helyben történő önkormányzati ügyintézés a mai napig folyamatos.

Orvosi rendelő

A sokat látott, helyben kiskastélyként ismert a volt kastély közvetlen szomszédságában található jellegzetes megjelenésű épület, mely az orvosi rendelőnek és a védőnői tanácsadónak biztosít elhelyezést, de megtalálható benne egy olyan tanácskozóterem is, amelyben a választások lebonyolítása zajlik.

Integrált Községi Szolgáltató Tér (IKSZT), könyvtár

Az IKSZT-t a volt kastély egyik épületszárnyában (a másikban az óvoda található) és az épület pincéjében alakította ki az Önkormányzat, jelentős felújítási munkákat követően, átadására 2011-ben került sor. A pincészenten található egy nagy rendezvényterem, a helyi piac fedett része, konyha, a helyi civil szervezetek irodái. A (magas-)földszinti részen kapott helyet a könyvtár és benne a Digitális Jóléti Program számítástechnikai eszközei.

A községi könyvtár korábban önálló könyvtárként működött, majd a színvonalasabb kiadványellátás érdekében csatlakozott a KSZR megyei rendszeréhez, mint könyvtári szolgáltató hely. A Dr. Kovács Pál Könyvtár és Községi Tér 2013-tól a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer (KSZR) működtetésével támogatja Győr-Moson-Sopron megye lakosságának könyvtári ellátását, 2018-ban 161 településsel kötött megállapodást, így egyre növekszik a helyben elérhető minőségi könyvtári szolgáltatások köre. Az országos könyvtárfejlesztési koncepciót figyelembe véve folyamatosan szervezik és bővítik a megyei Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszert, melyhez az Önkormányzat biztosítja a könyvtári szolgáltatás fogadására alkalmas helyiséget, valamint a színvonalas könyvtári szolgáltatáshoz szükséges személy alkalmazását. 2012-ben az Önkormányzat felújította a könyvtárhelyiséget és képgalériát létesített a könyvtár részeként.

Falumúzeum

A község központi településmagjában, a művelődési házzal átellenben, a Petőfi és a Kossuth utca sarkán létesült egy régebben több funkciót is megélt (legutóbb szatócsboltként működött) épület 2015. évi jelentős külső-belső felújításával a falumúzeum, amelyben a helyben összegyűjtött helytörténeti, néprajzi gyűjtemény kapott helyet.

Művelődési ház

Szintén a község legrégebben települt részén, a Kossuth utcában egy tágas zöldterületen, az egyik egykori tó helyén található a művelődési ház, amely nagyteremmel, több kisebb közösségi térrel biztosítja a közösségi élet színterét és a kulturális, közművelődési feladatok ellátását. Teljes felújítása szükséges.

Civil szervezetek:

Csikvánd Község Jövőjéért Közalapítvány,
Csikvándi Sportegyesület,
Csikvándi Polgárőr Egyesület,
Csikvándi Énekkar.

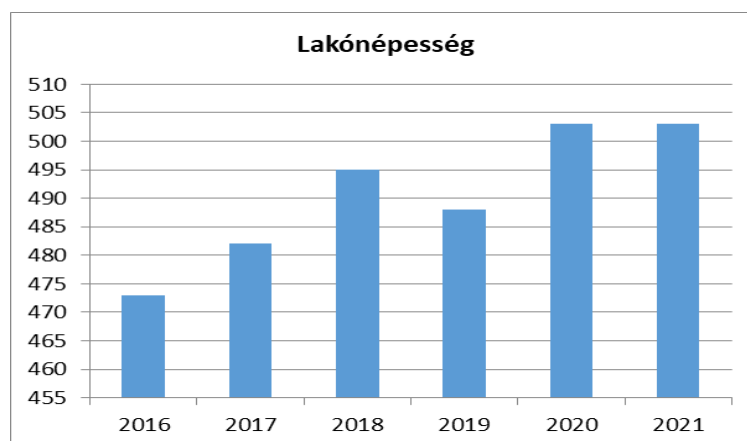
A község demográfiája

A lakosságszám (2022.01.01.): 505 fő. A község összes lakosságán belül a 18 éven aluliak száma körülbelül 115 fő. Inaktív (öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött): 90 fő. 320 fő a munkaképes korú lakosság, akik közül keveset helyben foglalkoztatnak, a döntő többség főleg Győrbe, Tétre, de Pápára és közeli településekre is jár dolgozni. Jelenleg a Start közmunkaprogramoknak köszönhetően az egyik legjelentősebb foglalkoztató a helyi önkormányzat.

A településen a 2014. év óta tendenciózus népességszám-növekedés figyelhető meg, melyet egyrészt a beköltözők számának növekedése, másrészt a természetes szaporodás eredményez. Az elmúlt kilenc évben a lakosság gyarapodása minden egyes évben megfigyelhető, így a lakosság száma a 2014. évi 462-ről a 2021. évben 503 főre növekedett. Minderről alappal lehet következtetni arra, hogy a népesség-növekedési tendencia továbbélésére van esély a jövőben.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	473	bázis év
2017	482	101,90%
2018	495	102,70%
2019	488	98,59%
2020	503	103,07%
2021	503	100,00%

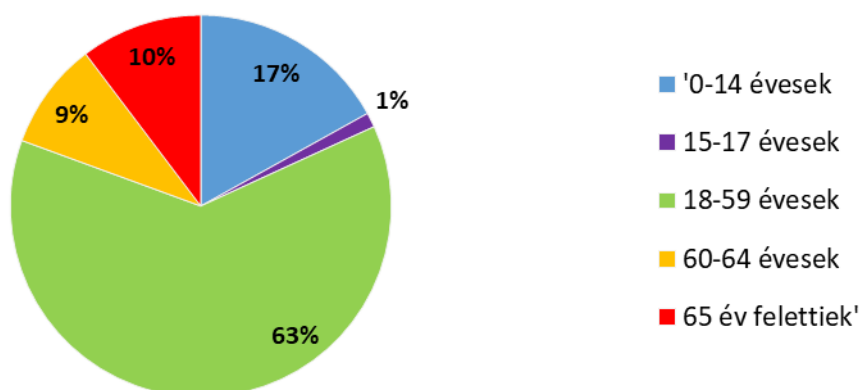
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

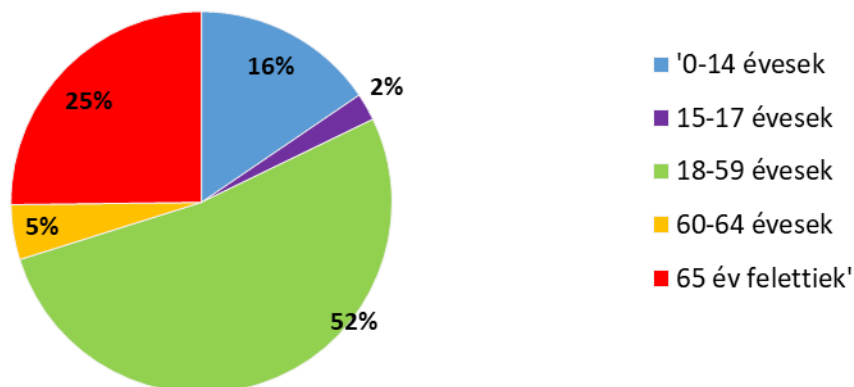
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	242	258	500	48,40%	51,60%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			16	3,20%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	41	40	81	8,20%	8,00%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	3	6	9	0,60%	1,20%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	151	135	286	30,20%	27,00%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	22	12	34	4,40%	2,40%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	25	65	90	5,00%	13,00%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

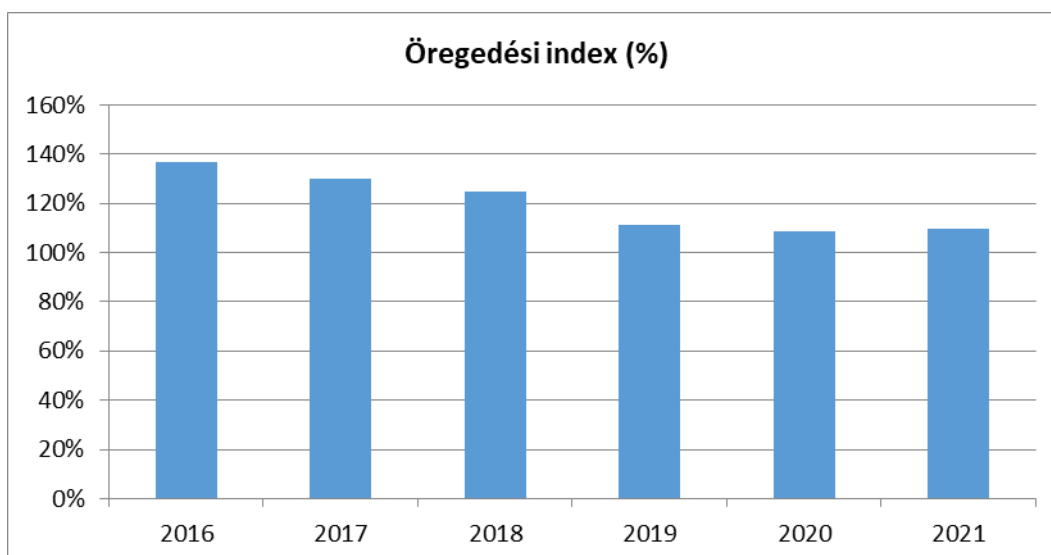
Állandó népesség - nők életkori megoszlása

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	100	73	136,99%
2017	96	74	129,73%
2018	95	76	125,00%
2019	90	81	111,11%
2020	89	82	108,54%
2021	89	81	109,88%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	10,63
2017	16,75
2018	12,28
2019	-4,07
2020	34,31
2021	-9,94

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Erőteljes hatást gyakorolnak a lakosságszám-változásra a belföldi vándorlások, amelyek egyenlege az adott település vonzerejét tükrözi. Csikvánd tekintetében az egyenleg a 2011.-2014. évek között nagyjából a „0” felé közelített, ugyanakkor 2016-2018. között komolyabb pozitív értéket vett fel, majd 2019-ben ismét mínuszba fordult és ugyanez ismétlődött 2021-ben is. Az ezekkel ellentétes előjelű (pozitív számértékű) 2020. évi kiugróan magas adat értékelésénél nem tekinthetünk el a SARS-CoV-2 (COVID-19) járványhelyzet torzító hatásától.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	0,00
2017	-2,09
2018	2,05
2019	-10,17
2020	-6,05
2021	1,99

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodás az élve születések és halálozások számának különbsége, melynek adatai az elmúlt öt évben olyan mértékű változásokat mutattak, hogy nyomokban sem mutatható ki trend. A hullámvázis részben követi a születési adatok változását, azonban messze nem igazodik hozzá, hiszen a halálozási adatok befolyásolják az összképet.

Értékeink, küldetésünk

Értékeink

Evangélikus templom

A község első temploma még a 12–13. században épült, de a török uralom alatt leégett. A templomot 1653-ban építették, amelyet 1697-ben újjáépítettek. Később 1796-ban renoválták – tehát már jóval a türelmi rendelet után – Kiss Mihály lelkész és Sólyom János oskolamester szolgálati idejében. A templom tatarozását Zámolyi Pál és Kozma János gondnokok vezették. „Az addig náddal fedett tetőt lebontották, és zsindellyel fedett új tetőt készítettek. A templom belső terét is fával képezték ki.” Talán éppen ezzel függ össze, hogy míg az ácsok 84 napot, a kőművesek csak 4 napot dolgoztak. Ennek a templomnak nem volt tornya. Ezért a harangokat haranglábon helyezték el.

„A harangláb az 1858. évi falutérkép szerint a volt evangélikus iskola helyén volt” – írja az emlékezés, s ez erősíti a már említett tényt, hogy már 1796-ban is volt tanítójuk.

„Az idők folyamán annyira megrokkant a templom, s kicsinek is bizonyult, hogy az 1819. esztendőben elhatározta a gyülekezet, hogy újjáépítik” – folytatódik a krónika. 1819. április 12-én volt az ünnepélyes alapkőletétel. Ebben az időben a gyülekezet pásztora Zábrák Dániel, tanítója pedig Kiss Sándor volt. Ezt az építkezést Kalmár János és Zámolyi György gondnokok irányították. A templomot úgy építették újjá, hogy a régi templom falaiból alig maradt valami (a homlokzati falak, a bal oldali fal, a torony alsó része). Az új falrészt tapolcafői téglából építették, a tetőt is teljesen felújították. Az építést Hutyorai József vezette, az ácsmunkát Puskás István, az asztalos-munkát Sárközi asztalosmester végezte el. Ezzel a munkával nemcsak felújították, hanem meg is nagyobbították a templomot. Felújították a régi oltárképet is egy győri festővel. 1819. október 1-jén, Szentháromság ünnepe utáni 18. vasárnap tartották a templom felszentelésének ünnepét, amelyen Tatay Pál győri esperes szolgált, és azon két lelkész ígét hirdetett, egy pedig verseket mondott. 1847. június első két napján Haubner Máté püspök tartott vizitációt. Ennek a hónapnak a végén egyházmegyei közgyűlés is volt a csikvándi gyülekezetben. A szabadságharc viharos évei után gondolhatott a gyülekezet toronyépítésre. 1852-ben határozták el a munkát és a gyűjtést az építésre és a templom renoválására is, de ez ekkor még csak terv és gondolat volt. Ekkor már Hetey Mór volt a lelkész, és folyt a gyűjtés az építésre és a templomrenoválásra is, de közben meghasadt egy harang (1870-ben), ekkor a gyülekezet úgy határozott, hogy mivel újjáépül a torony, nagyobb harang kerüljön abba, ennek súlya 202 kg volt. A torony felépítése végül 1871-ben valósult meg. A gyülekezet szép avatóünnepségen adott hálát Istennek megsegítő kegyelméért. Sajnos a keresztet tartó királyfa hamar elkorhadt, a kereszt letört, ezért a tornyot 1892-ben újjá kellett építeni. A régi oltár helyett 1823-ban újat készítettek, ennek részei még ma is megvannak. A későbbi években új harangot öntetett a gyülekezet, ezt Hencz János esperes áldotta meg. A harang súlya 99,1 kg. Az alsó és felső övben szőlőindás koszorú fut körbe. Az 1823-ban készített oltáron ismeretlen festő által festett, ismeretlen témájú oltárkép volt. Az 1860-as években a gyülekezet új oltárképet kap az oltárra, ezt Berzsényi Lénárd festő ajándékozta. A kép festője az 1848-as szabadságharc idején ezredesi rangban küzdött a szabadságért, 15 évi várfogságra ítélték, és a képet fogsága

idején festette. A kép érdekessége, hogy arra rabtársait festette, s a kép jobb oldalán Kossuth Lajost, a bal oldalon pedig Batthyány Lajost örökítette meg. Ez a kép, amely egyébként Bécsben egy kiállításon ezüstérmet is kapott, ma már nincs a gyülekezet tulajdonában.

Időközben elhasadt a régi harang, újat kellett öntetni. A gyülekezet most kettőt rendelt, a kisebb 72 fontos (kb. 32 kg), a nagyobb 325 fontos (kb. 162 kg) volt. A gyülekezet harangjai eddig haranglábon álltak. Ekkor elhatározták, hogy az új harangokat toronyban helyezik el, vagyis a templom ekkor tornyot kapott. Ezzel a munkával együtt tanítólakás is épült, és az iskolát is felújították.

1861-ben a templomban még nem volt orgona. Kalmár Sándor, Csikvándon született és beledi evangélikus tanító javaslatára a gyülekezet a beledi leégett katolikus templom megmaradt orgonáját vásárolta meg 240 Ft-ért. Az orgonát Hencz János lelkész szentelte fel és Novák László kántortanító szólaltatta meg 1861. advent 1. vasárnapján.

A templom legutóbb 2013-ban újult meg kívül-belül. Az orgona felújítása a soron következő feladat.

Volt gazdatiszti ház (orvosi rendelő)

Helyben régóta csak „kiskastély” néven emlegetik, amelyet a Csikvándon nagy területű birtokkal rendelkező Kisfaludy család építtetett 1782-ben, „udvarház”-nak. Az épület az intéző és családja számára biztosított lakhatást.

Tetszetős fa ablakkeretekkel büszkélkedő, harmonikus tömegű épület, melynek nagy felületű tetőzete síkját a keleti oldalon egy, nyugati oldalon kettő darab mives, mansard-szerű szellőzőablak töri meg, homlokzati díszei – amellet, hogy szimmetrikus keretet alkotnak – az eresz alatt körbefutó, „csipkés” fapárkányzattal emblematikus helyi épületté avatják. Az elmúlt 235 év alatt sokoldalúan hasznosult, az eredeti rendeltetésétől a rendőrlakáson, a termelőszövetkezeti csoport és a párttitkár irodáján, a Szabad Nép Tsz. vezetőségének irodáin át változott a funkciója, amíg a mai feladatát (orvosi rendelő, védőnői tanácsadó) a 20. század utolsó évtizedében el nem nyerte.

Az épületet 2014. évi felújítása alkalmával a csikvándi önkormányzat eredeti állapotába állította helyre.

Szőlőhegyi pincesor

Karakteres, értékes utcakép, amely egységes beépítésből és a karakteradó épületek csoportos előfordulásából adódóan jelentős történeti üzenetet, esztétikai és hangulati értéket, mondanivalót képvisel. A pincék a 2011. évtől a 2015. évig több ütemben jelentős pályázati támogatás nyomán újultak meg.

A korabeli népi építkezések legfontosabb pragmatikus szempontja- miszerint abból építkezünk, amihez könnyen hozzáférünk a helyi védettséget élvező szőlőhegyi pincesoron (présházakon) is tetten érhető. A közeli terméskő sok másik, mára már összedőlt présház romjaiban is felfedezhető. A köveket az alapok és fontosabb szerkezeti részek megerősítésére használták.

A falazat általában döngölt földfal vagy vályogtéglából (helybeli szóhasználatnál muglitéglából) készült, melyhez helyi agyagos földet használták.

A tetőforma kontyolt nyeregtető, a fedélszék egyszerű ollóágas fa szerkezet taréjszelemennel, melyre vékony szarufák támaszkodnak. A fedés anyag jelenleg nádfedés, azonban a rendelkezésre álló történeti információk alapján feltételezhető, hogy a pincék eredetileg többségében zsúpfedéssel készültek.

Küldetésünk

Küldetésünk, hogy Csikvánd olyan település legyen, ahol érvényesül az elsődleges alapelv, mely szerint minden embert egyenlőnek kell tekinteni, azaz senkit ne érhessen közvetlen vagy közvetett diszkrimináció vagy hátrányos megkülönböztetés neme, nyelve, vallása, politikai vagy más véleménye, nembeli vagy társadalmi származása, vagyoni, születési vagy egyéb helyzete miatt.

Esélyegyenlőségi programunk elkészítése során tehát arra törekszünk, hogy a településünkön élő

- mélyszegénységben élők
- romák
- nők
- gyermekek
- idősek
- fogyatékkal élők

esélyegyenlőségének megvalósulását előmozdítsuk, valamint az egyenlő bánásmód feltételeit biztosítsuk, mivel Önkormányzatunk számára – mint ahogy egyébként minden ember számára – fontos érték az esélyegyenlőség.

Esélyegyenlőségi programunk elkészítése során törekszünk arra, hogy településünkön az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód feltételeit folyamatosan biztosítsuk, fenntartsuk. Mindezt tesszük Magyarország Alaptörvényének II. és XV. cikkében

foglaltakkal azonosulva azon meggyőződésből, mely szerint: „az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg”, valamint: „Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékosság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja”.

Helyi Esélyegyenlőségi Programunk összeállításakor már az előkészítés fázisától kezdve arra törekszünk, hogy tervünk valós igények felmérésén alapuljon, és maga a program, valamint a program kialakítása során kikristályosodó intézkedési terv reális szükségletek kielégítésére irányuljon. Ennek érdekében a lehető legszélesebb körű szakmai partnerség kialakítására törekszünk az esélyegyenlőségi célcsoportokkal foglalkozó állami, önkormányzati, civil szervezetekkel úgy a program kidolgozása, mint annak megvalósítása során.

Csikvánd Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának célja a helyi viszonyokhoz igazodó, a hátrányos helyzetben élő csikvándi polgárokat segítő, támogató feladatok rendszerezése, ütemezése, az eddig jól bevált hagyományok megerősítése, megtartása.

Mindezek keretében különösen:

- az összetartó, szolidáris társadalom erősítése, esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán elősegíteni, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések és a polgárok is aktív szerepet játszanak, elősegítve ezzel a település lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is (eszközei lehetnek: a szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása),
- a megfelelő pénzbeli, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutás, valamint az
- önkormányzat intézményeiben a különböző közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítása,
- a foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, szociális, igazgatási és terület-fejlesztési célok összehangolása az esélyegyenlőség biztosítása érdekében,
- az esetleges szegregációs és szelekciós mechanizmusok lehetőségének kiszűrése,
- a hátrányos helyzetű egyének és csoportok esélyegyenlőségének előmozdítása a társadalmi folyamatokban, a már eddig is gyakorolt, és a jövőben is adaptálható hagyományok megerősítése, megtartása, valamint szükség esetén olyan új támogató szolgáltatások bevezetése, melyek csökkentik a meglévő hátrányokat, hozzájárulnak a csikvándi polgárok életminőségének javításához,
- esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során érvényesíti, olyan közfoglalkoztatást valósít meg, amellyel a munka világából tartósan kiszorultak ismét fontosnak, emberi méltóságukban megerősödöttnek erősnek érezhetik magukat
- a diszkrimináció-mentesség és szegregáció-mentesség biztosításával a társadalmi integráció támogatása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Csikvánd Község Önkormányzat az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti”.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása,
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához”

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva:

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.),
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.),
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.),
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény),
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.),
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.),
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

Csikvánd Község Önkormányzat Képviselő-testületének a szociális ellátások helyi szabályozásáról szóló 1/2015.(II.27.) önkormányzati rendelete - pénzügyi és természetbeni ellátásokat érintő szabályozása

Az Önkormányzat fenti rendelete annak érdekében született, hogy a vonatkozó törvényi előírásokkal összhangban, a helyi sajátosságokhoz igazodva Csikvándon olyan támogatási rendszer működjön, amely az állampolgárok számára a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítésére szolgál.

A rendelet szabályoz:

- *települési támogatás* gyűjtőnév alatt számos támogatási formát:
 - *egyszeri rendkívüli* települési támogatás vagy havi rendszerességgel fizetendő *időszaki rendkívüli* települési támogatás (ha egy főre számított havi családi jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130 %-át nem haladja meg),
 - rendkívül indokolt és méltánylást érdemlő esetben (különösen: elemi kár, hosszan tartó, súlyos betegség esetén, stb.) a rendkívüli települési támogatásnál meghatározott jövedelemhatártól 100%-kal el lehet térni (*egyszeri méltányossági* települési támogatás),
 - különös méltánylást érdemlő sürgős esetben, ha az igénylő életkörülményei az azonnali segítséget indokolják (pl.: elemi kár, 15 napot meghaladó kórházi kezelés) (*azonnali* települési támogatás),
 - *temetési* települési támogatást nyújtása annak, aki az elhunyt személy eltemettetéséről gondoskodott, amennyiben az egy főre számított havi családi jövedelme az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 900%-át nem haladja meg,
 - *ápolási* települési támogatás nyújtása annak, aki 18. életévét betöltött, tartósan beteg hozzátartozója gondozását végzi (feltéve, hogy a) a gondozás más módon nem oldható meg vagy a gondozás más módja az önkormányzat számára nagyobb költséget jelentene, és b) a gondozott állapota miatt a gondozó keresőtevékenységet nem folytathat, továbbá, hogy c) a gondozott családjában az egy főre jutó havi nettó jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét, – amennyiben a gondozott egyedülálló, az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150%-át – nem haladja meg),
 - *közügy* települési támogatás-ban részesítése annak a személynek – egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásai csökkentése érdekében –, aki az Szt. alapján közgyógyellátásra nem jogosult, érvényes közgyógyellátás igazolvánnyal nem rendelkezik (további feltételek függvényében),
- *beiskolázási segélyt* (e segélyben részesülnek azok a gyermekes családok és gyermeküket egyedül nevelő szülők évi egy alkalommal, akiknek gyermeke általános iskolában, szakiskolában vagy középiskolában tanul és 23. életévét nem töltötte be, feltéve, hogy a családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíjminimum 900%-át),
- *köztemetést* (az önkormányzat a halálesetről való tudomásszerzést követő huszonegy napon belül gondoskodik az elhunyt személy közköltségen történő eltemettetéséről, ha nincs vagy nem lehetséges fel az eltemettetésre köteles személy, vagy az eltemettetésre köteles személy az eltemettetésről nem gondoskodik)
- *hulladékgazdálkodási díjkedvezményben részesítést* (a települési szilárd hulladékkezelési közszolgáltatás igénybevételére kötelezett fogyasztó által lakóingatlanonként, a szolgáltatás igénybevételének mértékétől függetlenül a közszolgáltató számára fizetendő éves díj (alapdíj vagy rendelkezésre állási díj, stb.) egy lakóingatlant terhelő díja megfizetése alól az egyedül élő és 70. életévét betöltött ingatlantulajdonos az egyedül élés tényének a rendeletben meghatározott időpontjától kezdődően az év hátralévő részére, valamint az azt követő időszakra mentesül),

- *helyi termék-segélyt* (e segélyben részesülhetnek az öregségi és rokkantsági nyugdíjban részesülő személyek, feltéve, hogy a családjukban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének 110 %-át)

Csikvánd Község Önkormányzata Képviselő-testületének az első lakáshoz jutás támogatásáról szóló 8/2014. (IX. 30.) önkormányzati rendelete

Az Önkormányzat fenti rendelete annak érdekében született, hogy a rászorultak számára az első lakás megszerzéséhez pénzbeli hozzájárulás nyújtson. Az ellátási forma a község közigazgatási területén történő lakótelek, vagy lakás megvásárlásának vagy lakás építésének (a továbbiakban együtt: lakásvásárlás) támogatására terjed ki.

Eszerint támogatásban részesíthető a Csikvánd községben életvitelszerűen tartózkodó állandó lakos vagy ott életvitelszerűen letelepedni szándékozó nagykorú magánszemély és családja, ha korábban lakáscélú önkormányzati támogatásban nem részesült (ha maga, illetve családtagja korábban - a támogatással érintett ingatlanon kívül - lakás tulajdonjogával, vagy 50%-ot meghaladó tulajdoni hányadrésszel nem rendelkezett, vagy a kérelem benyújtásakor nem rendelkezik), és az önkormányzat felé nincs lejárt tartozása, továbbá családjában az egy főre jutó havi nettó jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének tízszeresét nem haladja meg.

A szociális ellátórendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékosságból eredő szükségletek, eltartottak gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk. A szociális ellátások, szolgáltatások középpontjában a család áll. A rendeleteket az eredményesség és hatékonyság érdekében, a felmerülő igények alapján rendszeresen felülvizsgálja az Önkormányzat.

Csikvánd Község Önkormányzat Képviselő-testületének a szociális ellátások helyi szabályozásáról szóló 1/2015.(II.27.) önkormányzati rendelete – személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat érintő szabályozása

Csikvánd Község Önkormányzat a személyes gondoskodás keretében a következő szociális alapszolgáltatásokat biztosítja:

- *falugondnoki szolgáltatás*

(a falugondnoki szolgáltatás célja:

- a településen az életfeltételek javítása, közreműködés a kistelepülési lét árnyoldalainak felszámolásában,
- a településen az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, köz-szolgáltatásokhoz, egyes alapellátásokhoz való hozzájutás biztosítása,
- a települési funkciók bővítése,
- a helyi közösség, a civilszféra erősítése,
- fentiekben túlmenően a falugondnoki szolgálat a helyi adottságokhoz és sajátosságokhoz igazodó egyéni és közösségi szintű igények kielégítését is biztosítja.

a falugondnoki szolgálat a célok megvalósítása érdekében az alábbi feladatokat látja el:

- különféle, az alapellátás körébe tartozó feladatok (*alapfeladatok*: közreműködés az étkeztetésben, a házi segítségnyújtásban, a közösségi és szociális információk szolgáltatásában; egészségügyi ellátáshoz való

hozzájutás biztosítása - háziorvosi rendelésre szállítás, egyéb egészségügyi intézménybe szállítás, gyógyszer-kiváltás, gyógyászati segédeszközökhöz való hozzájutás biztosítása ; óvodás- és iskoláskorú gyermekek szállítása),

- egyéb – szolgáltatás jellegű – feladatok (*kiegészítő feladatok*: művelődési, közösségi, sport- és szabadidős rendezvények szervezése, segítése, azok lebonyolításában való közreműködés - színház, kirándulás, helyi rendezvények, stb. ; egyes lakossági szolgáltatások, ügyintézés elősegítése),
 - az önkormányzati feladatok megoldását segítő tevékenység (*közvetett szolgáltatások*)).
- *étkeztetés,*
 - *családsegítés* (az önkormányzat a családsegítést – az életvezetési problémákkal, szociális gondokkal küzdő családok megsegítésére – a Téli Kistérség Sokoróaljai Önkormányzatainak Többcélú Társulása Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat útján látja el)
 - *házi segítségnyújtás* (az önkormányzat a házi segítségnyújtással járó feladatokat a Téli Kistérség Sokoróaljai Önkormányzatainak Többcélú Társulása Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat útján látja el).

Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer

Csikvánd Község Önkormányzat csaknem két évtizede minden évben csatlakozik – a közelmúlt években az Emberi Erőforrások Minisztériuma által meghirdetett - a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázathoz, melyet a megyei és települési önkormányzatok közreműködésével a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok számára írja ki a minisztérium.

A Képviselő-testület az ösztöndíj pályázatokat minden évben azonos tartalommal megalkotott képviselő-testületi határozatban jóváhagyott szabályzatban foglaltak alapján bírálja el.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékoságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A helyi önkormányzat a települési önkormányzati dokumentumok (kölségvetési koncepció, gazdasági program, szolgáltatástervezési koncepció településképi arculati kézikönyv, településrendezési terv, településszerkezeti terv, településfejlesztési koncepció) elkészítése és módosítása során arra törekszik, hogy azok az esélyegyenlőségi programban meghatározott célokkal összhangban, azok elősegítését szolgálva kerüljenek elfogadásra.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Csikvánd a Téli Kistérség Sokoróaljai Önkormányzatai Többcélú Társulásának tagja. Az esélyegyenlőségi terv elkészítése és megvalósítása segíti a térség területfejlesztési koncepciója fő célkitűzéseinek megvalósítását, amely elsősorban a szociális és gyermekvédelmi területek célkitűzéseinek megvalósításához járul hozzá.

- Fiatalkorú lakosság problémáinak felkarolása és kezelése.
- Szociális gondoskodás – a rászoruló rétegek számára (idősek, felnőtt fogyatékosok ellátása.)

A település az 1.1 pontokban említett jogszabályokon túl, a Kistérség Esélyegyenlőségi Programjában megfogalmazottakra támaszkodva készíti el saját Helyi Esélyegyenlőségi Programját.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adatahiányok kimutatása

A Programban szereplő táblázatok a 321/2011. (XII.27.) Korm. rendeletben egységesen rendelkezésre álló, szabályozott tartalommal kerültek feldolgozásra. A helyzetelemzés elkészítéséhez a Központi Statisztikai Hivatal és az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer adatbázisa (www.teir.hu) szolgáltak alapul. Emellett a Gyarmati Közös Önkormányzati Hivatal és annak Felpécsi-Csikvándi Kirendeltsége, a Téli Család- és Gyermekjóléti Központ és Szociális Szolgálat, a helyi védőnői szolgálat, a Téli Járási Hivatal, a Gyarmati Aranydió Óvoda szolgáltatott adatokat a terv elkészítéséhez. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. Bizonyos területek (pl. fogyatékkal élők helyzete) felmérését nehezíti, hogy alig áll rendelkezésre adat. Mivel a 2022. évi népszámlálási adatok még nem kerültek nyilvánosságra, csak a 2011. évi népszámlálás ide vonatkozó adatai állnak rendelkezésre, azok azonban már csaknem 12 évesek, így megbízhatóságuk kétséges.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A társadalmi leszakadás döntően a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. Ma Magyarországon a társadalmi különállás mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos - az állami szektorra, a társadalmi együttélésre és a gazdasági fejlődésre egyaránt kiható - társadalmi probléma. Ezért a társadalmi felzárkózáshoz feltétlenül szükséges törekedni egyfelől a szegénység okainak megszüntetésére, a szegénység kialakulásának megelőzésére, másfelől a szegénységből fakadó jelentős hátrányok csökkentésére.

Egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők, közöttük a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén, valamint a hátrányos helyzetű térségekben és települések periferiáján növekvő és újonnan kialakuló rossz lakhatási körülmények.

Nehéz megbecsülni a községünkben élő romák számát. Roma nemzetiségi önkormányzat nem alakult. Ennek legvalószínűbb oka, hogy a helyi roma lakosság száma alacsony (10 fő alatt), másrésről tagjai kizárólag magyar identitásúnak és nemzetiségűnek vallották magukat, immár a második (a 2001. évit követően a 2011. évi) népszámláláson, és számuk azóta sem változott. Az országban előforduló, kifejezetten a cigányságra jellemző problémák Csikvándon nem látszanak megjelenni.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

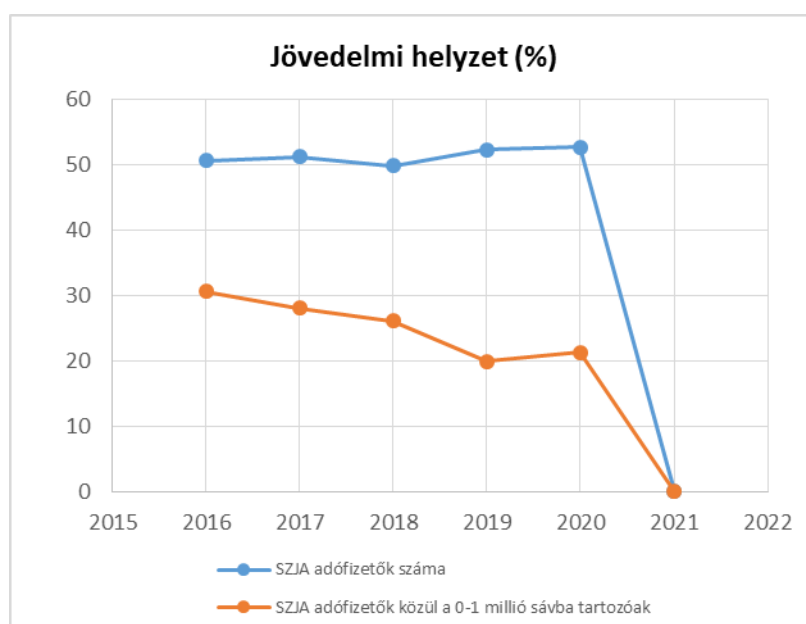
A szegénységnek nincs mindenki számára elfogadott, örökérvényű definíciója.

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább. Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből. A településen élők jövedelmi és vagyoni helyzetének vizsgálata rendkívül bonyolult feladat. Mivel pontos adattal nem rendelkezünk sem a mélyszegénységben élők, sem a romák számáról, ezért e terület elemzésekor az egyéb területeken összegyűjtött adatállományunkat közvetetten vesszük figyelembe.

„A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Fontos azonban hangsúlyozni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, de nem fedti teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt.” (Cserti-Csapó-Orsós, 2012.)

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	50,51	30,52
2017	51,12	28,00
2018	49,80	26,10
2019	52,20	19,92
2020	52,59	21,21
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TelR, KSH Tstar

A személyi jövedelemadót fizetők aránya az állandó lakosság körében 2016 óta állandóan 50% körül mozog, a tendencia kismértékű növekedést mutat, miközben ugyanezen időszakban csökkent a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók aránya.

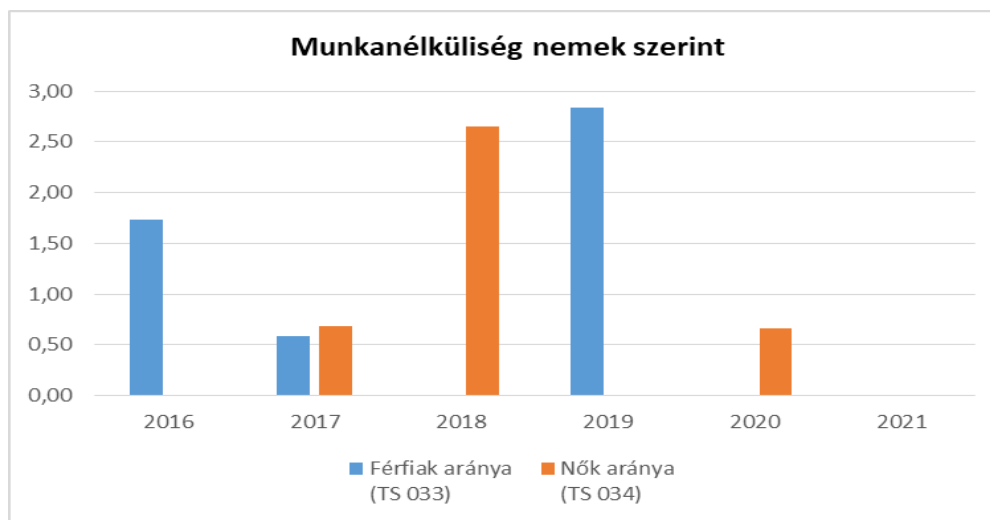
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

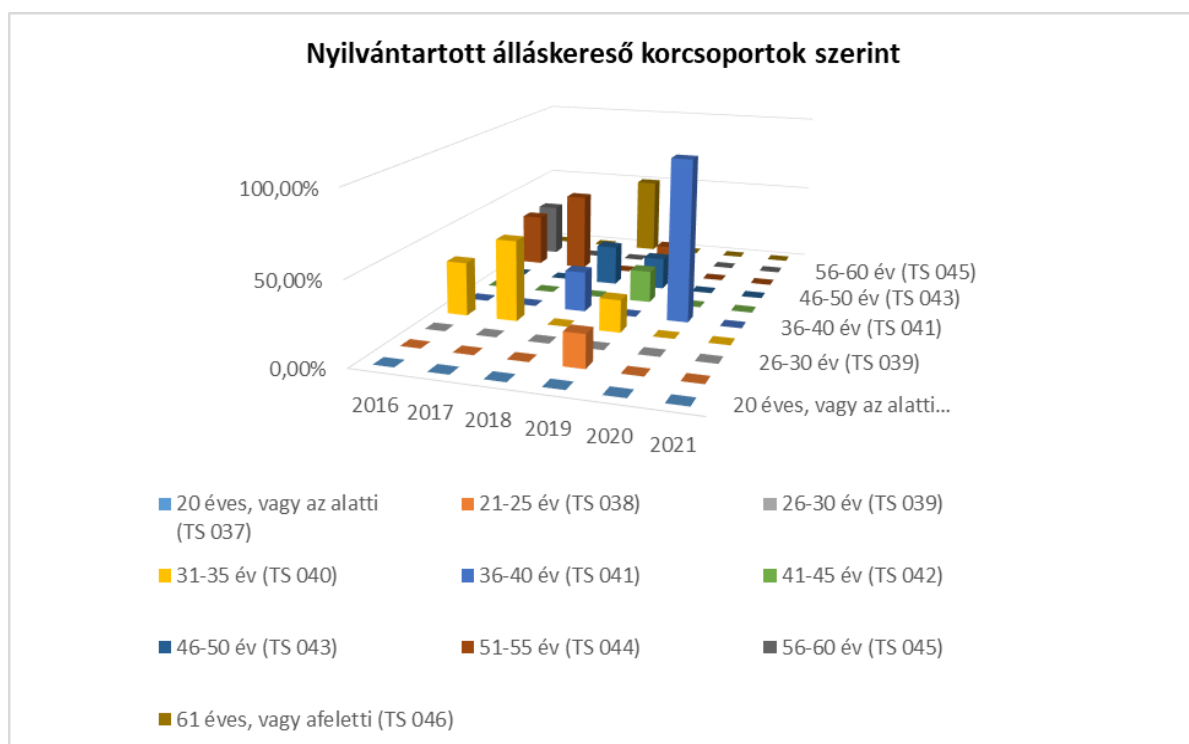
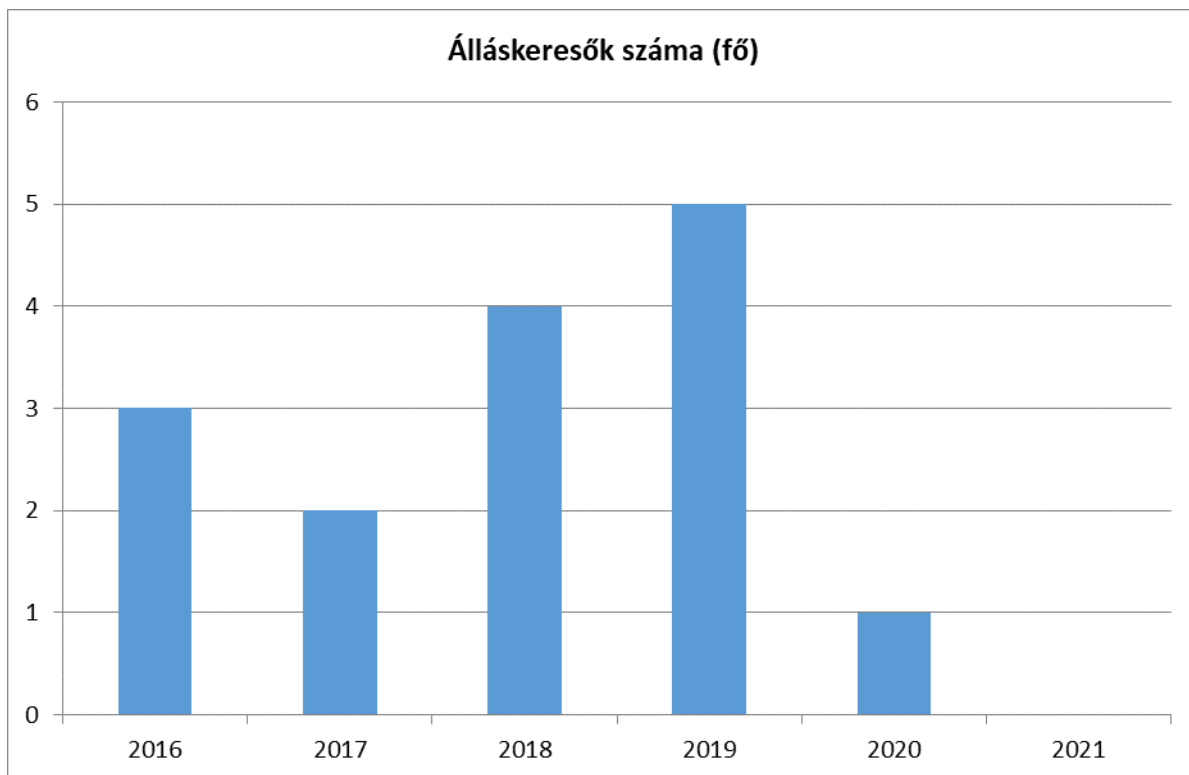
3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	1,73	0,00	0,87%
2017	0,58	0,68	0,63%
2018	0,00	2,65	1,33%
2019	2,84	0,00	1,42%
2020	0,00	0,66	0,33%
2021	0,00	0,00	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	3	2	4	5	1	0
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	-
21-25 év (TS 038)	Fő	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	20,00%	0,00%	-
26-30 év (TS 039)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	-
31-35 év (TS 040)	Fő	1,00	1,00	0,00	1,00	0,00	0,00
	%	33,33%	50,00%	0,00%	20,00%	0,00%	-
36-40 év (TS 041)	Fő	0,00	0,00	1,00	0,00	1,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	25,00%	0,00%	100,00%	-
41-45 év (TS 042)	Fő	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	20,00%	0,00%	-
46-50 év (TS 043)	Fő	0,00	0,00	1,00	1,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	25,00%	20,00%	0,00%	-
51-55 év (TS 044)	Fő	1,00	1,00	0,00	1,00	0,00	0,00
	%	33,33%	50,00%	0,00%	20,00%	0,00%	-
56-60 év (TS 045)	Fő	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	33,33%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	-
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0,00	0,00	2,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	50,00%	0,00%	0,00%	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	33,33	0,00
2017	0,00	n.a.
2018	25,00	100,00
2019	0,00	n.a.
2020	0,00	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők száma az elmúlt öt évben 0 és 5 fő közt mozgott Csikvándon, ami a munkaképes korú népesség 0 - 1,42%-a, így a munkanélküliség a községben egyáltalán nem mondható magasnak. A vizsgált években ugyanakkor nem látszik egy egyértelmű trend, hiszen a munkanélküliségi ráta a legmagasabb 2019-ben volt, ugyanakkor 2021-ben „0”-ra csökkent. Míg 2018-ban kizárólag a nők képviselték a munkanélkülieket, addig 2019-ben csak a férfiak között találunk munkanélkült.

A munkanélküliség csökkenésének kedvező folyamata látszik megszilárdulni az utolsó két évben, 2020-ban és 2021-ben, miután a 2019. évi 5 főről előbb 1-re redukálódott, végül megszűnt a munkanélküliség.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

A következő táblázat Csikvánd regisztrált álláskeresőinek iskolázottságára vonatkozó adatokat prezentálják. Az eredmények azt mutatják, hogy a község nem rendelkezik rossz iskolázottsági mutatókkal. Elhanyagolható azok száma, akik nem rendelkeznek legalább általános iskolai végzettséggel.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	3	0	0,00%	0	0,00%	3	100,00%
2017	2	0	0,00%	1	50,00%	1	50,00%
2018	4	1	25,00%	1	25,00%	2	50,00%
2019	5	0	0,00%	1	20,00%	4	80,00%
2020	1	0	0,00%	0	0,00%	1	100,00%
2021	0	0	-	0	-	0	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

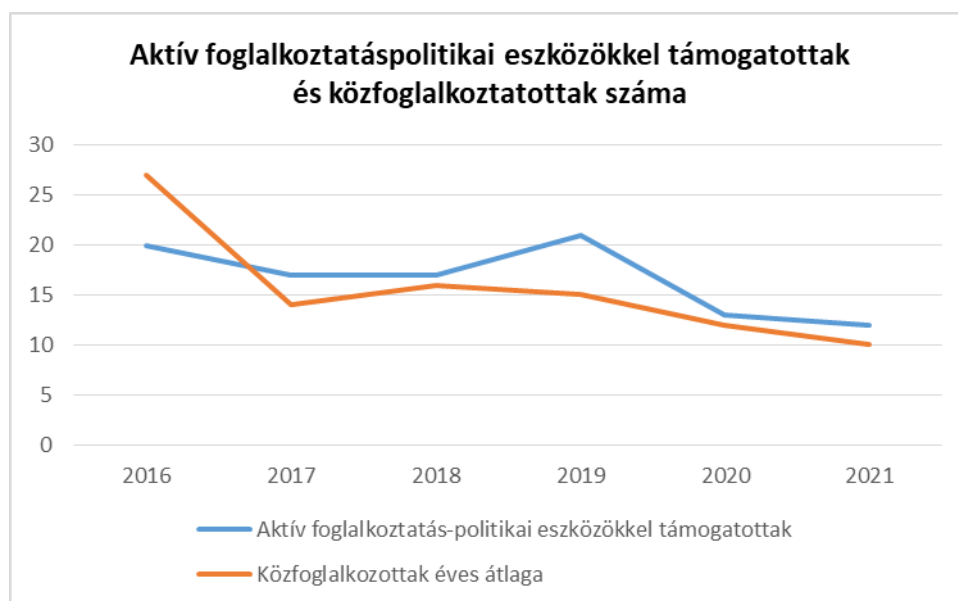
A Téti Járásban 2012. óta működtek a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás mellett a települési start közmunka minta- és ráépülő programok. Jelenleg is csaknem száz fő dolgozik közfoglalkoztatottként a járásban. A korábbi minta- és ráépülő közmunkaprogramok 2019. február 28-ig tartottak. A 2019. évtől a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás volt az a lehetőség, amelyben a közfoglalkoztatottak tevékenykedhettek.

Csikvánd Község Önkormányzat jelenleg összesen 11 közfoglalkoztatottat alkalmaz. Az önkormányzat elsőrendű fontosságúnak tartja a közfoglalkoztatás folytatását, elsősorban a 2023-tól újra megnyíló lehetőség, a start közmunka mintaprogram keretei között.

A járás egyes települései az elmúlt 10 évben komoly eredményeket értek el a kiemelt cél: a közfoglalkoztatottak elsődleges munkaerőpiacra történő visszavezetése területén, a helyi adatok jól mutatják, hogy a csikvándi közfoglalkoztatottak létszámának 2020-ig megfigyelhető folyamatos csökkenése ugyanezen okra volt visszavezethető. Az elmúlt két évben a közfoglalkoztatottak száma (alacsony szinten) stagnál.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	20	27
2017	17	14
2018	17	16
2019	21	15
2020	13	12
2021	12	10
2022	n.a.	11

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A munkavállalási lehetőség Csikvándon viszonylag korlátozott, a közfoglalkoztatás okából a helyi önkormányzat az egyik legnagyobb foglalkoztató, ezen kívül elsősorban mezőgazdasági vállalkozások és kisiparos foglalkoztatók nyújtanak megélhetést kis létszámú munkavállalónak. A tömegközlekedés hiánya miatt a legközelebbi centrum, a járási székhely Tét kevés foglalkoztatási lehetőséget biztosíthat. A legtöbb községbeli foglalkoztatott a 32 km-re fekvő megyeszékhelyen, Győrben dolgozik, amely menetrend szerinti autóbusszal viszonylag könnyen elérhető. Ugyanígy a kevés számú ott dolgozó számára közelíthető meg a 22 km-re fekvő Veszprém megyei Pápa városa.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	3	0
2017	2	0
2018	4	0
2019	5	0
2020	1	0
2021	0	0

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Csikvándon a pályakezdő állás keresők száma elenyésző, 2016-21. között évente legfeljebb egyetlen személy sem tartozott ebbe a csoportba, tehát az elmúlt hat évben egyáltalán nem volt pályakezdő munkanélküli. Legutóbb 2020-ban volt regisztrált állás kereső, de ez a személy nem volt pályakezdő. Mivel gyakorlatilag nincs pályakezdő, az ő foglalkoztatásukra nem szerveződött program a községben, ugyanakkor a Győri Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya által szervezett nyári diákmunka adta lehetőségekkel több évben is élt az önkormányzat.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Az illetékes járási foglalkoztatási osztály illetőleg a kormányhivatal foglalkoztatási szerve az elmúlt években több felnőttképzési programot indított (közvetített felnőttképzés, szakképzés, egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások, stb.) amelyben szép számmal vettek részt csikvándiak is. Mivel a környékbeli alapfokú iskolák nem szerveznek hasonló képzéseket, a Győrben megtalálható szakképző iskolák a legközelebbi olyan oktatási intézmények, amelyekben a felnőttképzés hozzáférhető.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Mivel a mélyszegénységben élők jellemzően inkább a kevésbé iskolázott társadalmi csoportból kerülnek ki, foglalkoztatásukra mód az önkormányzati közfoglalkoztatási programokban adódik, ennek a lehetőségnek a propagálására helyben az önkormányzat kifejezetten súlyt is helyez.

A közfoglalkoztatási programokban mindvégig reprezentálták magukat a romák, akik e foglalkoztatási forma igénybevételét preferálják. Emellett a helyi tapasztalatok, melyeket elsősorban a szociális ellátásokkal kapcsolatos ügyek intézése során keletkeznek, azt mutatják, hogy a romák szinte kivétel nélkül rendszeresen foglalkoztatva vannak, legnagyobbbrészt az egyszerű mezőgazdasági jellegű munkák területén és jellemzően az ún. egyszerűsített foglalkoztatás formájában.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk a községben.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A 21. század elejétől kezdve az e-Magyarország-pont, majd a Digitális Jóléti Program célkitűzéseinek a megvalósítására az IKSZT-ben működő könyvtár adja meg a lehetőséget az internethez valószerű hozzáféréshez a lakosság részére, több, önkormányzat vagy a Csikvánd Község Jövőjéért Közalapítvány által elnyert pályázat keretében végrehajtott fejlesztésnek köszönhetően, illetve időről-időre szervez digitális kompetenciafejlesztő előadásokat, képzéseket.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresőket ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresőket száma (TS 052)		Álláskeresőket ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresőket száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	3	1,00%	3	100,00%
2017	2	0,64%	2	100,00%
2018	4	1,23%	3	75,00%
2019	5	1,58%	5	100,00%
2020	1	0,30%	1	100,00%
2021	0	0,00%	0	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	0	0,00%	n.a.	-	3	100,00%
2017	0	0,00%	1	50,00%	2	100,00%
2018	0	0,00%	0	0,00%	3	75,00%
2019	0	0,00%	0	0,00%	5	100,00%
2020	0	0,00%	0	0,00%	1	100,00%
2021	0	-	n.a.	-	0	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	n.a.
2017	1
2018	1
2019	2
2020	2
2021	n.a.

Forrás: TeIR, KSH

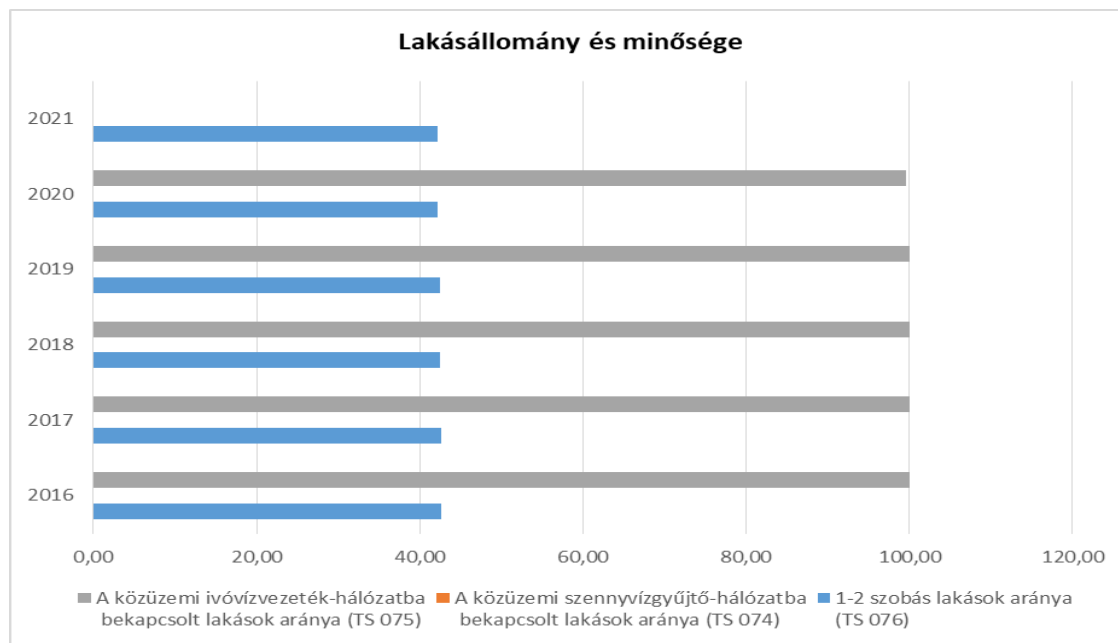
Az álláskeresői ellátásban részesülők aránya 2016. és 2021. között 100 % körül mozog, azzal, hogy a 2017. év ennél alacsonyabb szintet (75 %) mutat. Jelentősen visszaszorult és az időszakban „0”-hoz közelít vagy „0” a foglalkoztatást helyettesítő támogatás aránya. Hasonló adatok jelentkeznek az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás esetében is, ahol az ellátottak száma 1-2 fő.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték -hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	230	0	0,00	42,61	0,00	100,00
2017	230	0	0,00	42,61	0,00	100,00
2018	231	1	4,33	42,42	0,00	100,00
2019	231	0	0,00	42,42	0,00	100,00
2020	232	1	4,31	42,24	0,00	99,57
2021	232	0	0,00	42,24	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2016	230	n.a.	0	0	0	0	n.a.
2017	230	n.a.	0	0	0	0	n.a.
2018	231	n.a.	0	0	0	0	n.a.
2019	231	n.a.	0	0	0	0	n.a.
2020	232	n.a.	0	0	0	0	n.a.
2021	232	n.a.	0	0	0	0	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

Önkormányzatunk sem bérlakással, sem szociális bérlakással nem rendelkezik. Magántulajdonú bérelhető lakások sem találhatóak, a megürült lakásokat inkább eladják a tulajdonosok, bérbeadás elvétve fordul elő.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A község területén nem tudunk egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanról. Mindenki számára biztosított a közszolgáltatásokhoz, a közmű-szolgáltatásokhoz, valamint a közösségi közlekedéshez való hozzáférés.

d) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban * részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	0	1
2017	0	1
2018	0	3
2019	0	4
2020	0	4
2021	0	1

* lakhatási célú

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adat

f) eladósodottság

Az időszakban megtorpant a településen élők eladósodásának a folyamata. A bírósági végrehajtók által kért adatszolgáltatásból, valamint az ingatlanárverési hirdetmények számából (0-5 db/év) következtethetünk arra, hogy nem növekedik az eladósodottság mértéke a községben.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Külterületen és nem lakóövezetben nem található lakás Csikvándon.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A községben sem telepek, sem szegregátumok nem találhatóak.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településünkön élő állampolgárok a közszolgáltatások többségét helyben elérik. Az Önkormányzat minden kötelező feladatát ellátja.

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- a védőnői ellátásról,
- iskola-egészségügyi ellátásról.

Az egészségügyi ellátás a helyi önkormányzat által biztosított az alapellátás körébe tartozó települési önkormányzati feladatok tekintetében:

háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás,

- iskola-egészségügyi ellátás,
- védőnői ellátás.

Az egyéb alapellátási feladatokat a helyi önkormányzat társulásban, közös fenntartásban, illetve más települési önkormányzat által nyújtott szolgáltatás útján biztosítja.

Fogászati ellátás Gyarmaton működik, mely 2 km-re van településünkötől, menetrend szerinti autóbuszjáratokkal jól megközelíthető.

A legközelebbi gyógyszertárak Téten vannak, 7 kilométerre, amelyek autóbusszal könnyen elérhetők.

A település lakói által igénybe vehető központi orvosi és fogorvosi ügyelet működik Győrben.

A védőnői szolgálatot a gyarmati-csikvándi körzeti védőnő látja el.

A fogyatékos személyek egészségügyi ellátása az egészségügy általános rendelőjében történik.

A szociális étkeztetést a települési önkormányzat a falugondnoki szolgálat közbenjöttével a mórachidai óvodakonyháról biztosítja.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermek- orvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiók- gyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	0	0	0	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	7	2,00
2018	0	0	0	0	7	2,00
2019	0	0	0	0	6	1,67
2020	0	0	0	0	4	1,44
2021	0	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A község egészségügyi ellátása jó színvonalú. Az egészségügyi alapellátást vállalkozó háziorvos biztosítja. A vegyes (felnőtt és gyermek) háziorvosi körzet Gyarmat székhelyű, a rendelés ott heti 3, Csikvándon heti 2 alkalommal történik, mindkét helyen jó tárgyi és személyi feltételek mellett. Az orvosi körzetre vonatkozó összesített adatok Gyarmat település esetében szerepelnek.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A települési tüdőszűrő vizsgálat, koragyermekkori kötelező szűrések helyben, emlőszűrés és méhnyakrákszűrés Győrben illetve a téti Gyógyítóházban történik. A helyi és a győri szűréseken a részvételi arány jó, annak ellenére, hogy utóbbiak esetében az utaztatásról a megfelelő menetrend szerinti autóbusz-közlekedés miatt az önkormányzat nem kell gondoskodjon. A téti szűrőprogramokat az önkormányzat saját falugondnoki szolgálata mikrobuszával segíti.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A rehabilitációs ellátások a viszonylag jó tömegközlekedéssel elérhető megyeszékhelyen, Győrben vehetők igénybe. A gyermekek fejlesztése – az intézménybe nem járó, vagy speciálisabb ellátást igénylő gyermekek esetében - Téli Kistérség Sokoróaljai Önkormányzatainak Többcélú Társulása útján megoldott. Az óvodában a szükséges fejlesztő munkát saját munkavállaló vagy külső szakember megbízásával oldják meg.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az étkeztetést szabályozó közétkeztetési szolgáltatási szerződés érvényre juttatja a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV.30.) EMMI rendelet rendelkezéseit, a szolgáltató a rendelet 1. sz. mellékletében meghatározott nyersanyag-kiszabási előírások szerint biztosítja a szolgáltatást – ez megfelelő garanciát nyújt arra, hogy az egészséges táplálkozás követelményei teljesüljenek.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az Önkormányzat által fenntartott sportpályák (hagyományos, füves és fedett) adnak helyet az ifjúsági és felnőtt labdarúgó csapatoknak. Szintén önkormányzati épületben kapott helyet a karate sportág is. E színhelyek alkalmasak a közösségi (tömeg-) sportrendezvények lebonyolítására is.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Csikvánd községben a lakosság részére az Önkormányzat a falugondnoki szolgáltatást és a szociális étkeztetést, a Téli Kistérség Sokoróaljai Önkormányzatainak Többcélú Társulásának intézménye útján pedig a következő szociális ellátásokat nyújtja:

- házi segítségnyújtás,
- gyermekjóléti szolgálat,
- családsegítő szolgálat.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

Az önkormányzat tagja a Téti Kistérség Kábítószerügyi Egyeztető Fórumnak (TKKEF), részt vett a Téti Kistérség Sokoróaljai Önkormányzatainak Többcélú Társulása 2020-2025. évi drogstratégiájának kidolgozásában. A TKKEF a prevenciót (elsődleges megelőzést) helyezi előtérbe, amely a résztvevők aktivitását biztosító, komplex, folyamatos, hosszú távú, személyiségfejlesztésen alapuló egészségfejlesztés, továbbá ösztönzi az interszektoriális együttműködést és hálózatépítést. Fontos cél a drogproblémában érintettekkel szolidáris helyi közösség megteremtése, olyan együttműködés kialakítása, ami elősegíti a droghasználat további terjedésének mérséklését, a problémás droghasználat megelőzését, illetve az általa okozott egyéni és közösségi terhek csökkentését.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt, sem eljárásra, sem szankció megállapítására nem került sor.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Pozitív diszkriminációt biztosít a szociális területen Csikvánd Község Önkormányzata Képviselő-testületének a szociális ellátások helyi szabályozásáról szóló 1/2015.(II.27.) önkormányzati rendeletének a pénzbeli és természetbeni ellátásokat érintő szabályozása (ld. **1.2.** pont).

Az egészségügyi ellátórendszer keretein belül a hátrányos helyzetű csoportok számára nyújt előnyös megkülönböztetést az önkormányzat, amely elsősorban a Téti Gyógyítóházban található laborvizsgálatok, szakorvosi ellátás, szűrővizsgálatok, gyógyszerügyi szolgáltatások igénybe vehetősége érdekében a tömegközlekedés hiányából eredő hátrányok kiküszöbölését szolgáló szállítást tesz lehetővé falugondnoki gépjárművével.

Az Önkormányzat falugondnoki szolgálata térítésmentesen házhoz szállítja az ételt minden jogosult számára. Népkonyha nem üzemel.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: Önkormányzati adat

3.7 Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A közösségi élet szinterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a templom, a civil szervezetek. Településünk kedvező természeti adottságokkal, értékekkel rendelkezik.

A hátrányos helyzetű családok, és az ott élő kiskorúak felzárkóztatása érdekében a Téli Kistérség Sokoróaljai Önkormányzatainak Többcélú Társulása méri fel a szolgáltatásainak bővítési lehetőségét.

A helyi közösségi élet motorja a Csikvánd Község Jövőjéért Közalapítvány, amely az önkormányzattal együttműködve számtalan kulturális, közművelődési rendezvényt szervez, illetve annak szervezésében részt vesz.

A települési önkormányzat szűkös anyagi lehetőségei miatt a helyi civil szervezetek részére térítésmentes használatba adta a volt kastély északi szárnyát és pincszintjét, ahol a Csikvánd Község Jövőjéért Közalapítvány által létrehozott és működtetett Integrált Községi Szolgáltató Tér biztosítja a kultúrához való hozzáférést.

Az Integrált Községi Szolgáltató Tér épületében kapott helyet a Digitális Jólét Program helyszíne, ahol 1 fő mentor segítségnyújtása mellett az internethozzáférésre van módja a helyi lakosságnak, ugyancsak itt működik az elsősorban helyi termékeket árusító piac fedett része is, továbbá a könyvtári szolgáltató hely. A Dr. Kovács Pál Könyvtár és Községi Tér 2013-tól a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer (KSZR) működtetésével támogatja Győr-Moson-Sopron megye lakosságának könyvtári ellátását, 2018-ban 161 településsel kötött megállapodást, így egyre növekszik a helyben elérhető minőségi könyvtári szolgáltatások köre. Az IKSZT épülete pincéjének nagyterme ad helyet a kulturális rendezvényeknek és egyes családi ünnepeknek.

A kulturális rendezvényekre ezen kívül rendelkezésre áll a művelődési ház nagyterme – és az időjárás függvényében – a téli kistérség önkormányzatai által közösen beszerzett, 400 fő befogadóképességű rendezvénysátor is.

A civil szervezetek, Csikvánd Község Jövőjéért Közalapítvány, a Polgárőr Egyesület, a Sportegyesület Csikvánd, a Csikvándi Énekkar tevékenységükkel járulnak hozzá településünk fejlődéséhez. Az Önkormányzat tevékenységükhöz a szükséges anyagiakat részben saját költségvetéséből, részben partnerszervezetként közreműködve pályázataik segítségével, koordinálása útján biztosítja.

A településünk lakosságának egészségét, gazdasági és társadalmi jólétét, életminőségének javítását úgy lehet biztosítani, ha tevékenységeink során a környezet és fejlődés, illetve a gazdaság, társadalom és környezet problémáit együtt kezeljük, együtt próbálunk megoldásokat kidolgozni.

A helyi kötelező közszoolgáltatási feladatok megszervezése, a humán szolgáltatások, a szociális és gyermekjóléti ellátások, a településüzemeltetési feladatok, valamint a közterületek tisztántartása biztosított. A település lakói számára elérhetőek, megfelelő színvonalon működnek és minden jogos igényt kielégítenek. Az önkormányzat gondoskodik a közszoolgáltatások megfelelő színvonalon történő megszervezéséről.

A közszoolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének további javítása, a szolgáltatási biztonság megteremtése, illetve fenntartása, az érintett szolgáltatások megfizethetősége, egyben a közszoolgáltatások hosszú távon való fenntartása.

A településen élők élhető életminősége, a mindennapi élet alapfeltételeit tartalmazza, amelyhez hozzátartozik, a fizikai környezettel kapcsolatos tényezők, a humán-szolgáltatások a gyermekjóléti, a szociális, egészségügyi, óvodai, közművelődési, sport egyéb szabadidős tevékenységek. Alapvető cél az állampolgári elégedettség, a jó közérzet elérése, hosszú távon való minőségi fenntartása.

a) közösségi élet színterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	igen	182	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A községben nincsenek olyan csoportok - sem nemzetiségi-etnikai, sem más alapon kialakulva – melyek az átlagtól eltérő módon élnének vagy másokkal rossz viszonyt ápolnának. A lakosság körében nem tapasztalhatók kezelést igénylő, vagy egyáltalán szembetűnő konfliktusok.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A szolidaritás és felelősség mind a magánemberekben, mind a civil- és gazdasági szervezetekben jelen van, jellemzően felajánlásokban, vagy önkéntes munkában nyilvánul meg. A helyi polgárőr egyesület részt vesz az Önkormányzati rendezvényeken, ünnepeken, segíti az intézmények munkáját, jelenléte emeli a lakosság biztonságérzetét.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Csikvándon nemzetiségi népesség csupán igen csekély számban, a többségi társadalomba teljesen betagozódott életmóddal és szokásokkal él. Kulturális sokszínűségről emiatt a községben nem beszélhetünk, így identitás-megőrzési lehetőségek és feladatok sincsenek.

e) helyi lakossági önszerveződések.

A települési önkormányzat közművelődési intézmény hiányában szűkös lehetőségei szerint biztosítja a kultúrához való hozzáférést. A művelődési ház nagyterme és az IKSZT áll rendelkezésre a helyi kulturális rendezvényeinkre.

A településen könyvtári szolgáltató hely működik. A Dr. Kovács Pál Könyvtár és Községi Tér 2013-tól a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer (KSZR) működtetésével támogatja Győr-Moson-Sopron vármegye lakosságának könyvtári ellátását,

2018-ban 161 településsel kötött megállapodást, így egyre növekszik a helyben elérhető minőségi könyvtári szolgáltatások köre.

A helyi közösségi élet egyik motorja a Csikvánd Község Jövőjéért Közalapítvány, amely az önkormányzattal együttműködve számtalan kulturális, közművelődési rendezvényt szervez, illetve annak szervezésében részt vesz. Ugyancsak valamennyi önkormányzati vagy civil szervezeti rendezvényen, annak biztosításában részt vesz a Csikvándi Polgárőr Egyesület, amely a Közalapítvánnyal együtt jelentős számú pályázatra jelentkezik és ezidáig jelentős támogatásokat nyert el.

A civil szervezetek, a Közalapítvány, a Csikvándi Polgárőr Egyesület, a Csikvánd Sportegyesület tevékenységeikkel járulnak hozzá településünk fejlődéséhez. Az Önkormányzat tevékenységükhöz a szükséges anyagiakat biztosítja.

Településünk lakosságának egészségét, gazdasági és társadalmi jólétét, életminőségének javítását úgy lehet biztosítani, ha tevékenységeink során a környezet és fejlődés, illetve a gazdaság, társadalom és környezet problémáit együtt kezeljük, együtt próbálunk megoldásokat kidolgozni.

A helyi kötelező közszolgáltatási feladatok megszervezése, a humán szolgáltatások, a szociális és gyermekjóléti ellátások, a településüzemeltetési feladatok, valamint a közterületek tisztántartása biztosított. A település lakói számára elérhetőek, megfelelő színvonalon működnek és minden jogos igényt kielégítenek. Az önkormányzat gondoskodik a közszolgáltatások megfelelő színvonalon történő megszervezéséről.

A közszolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének további javítása, a szolgáltatási biztonság megteremtése, illetve fenntartása, az érintett szolgáltatások megfizethetősége, egyben a közszolgáltatások hosszú távon való fenntartása.

A településen élők élhető életminősége, a mindennapi élet alapfeltételeit tartalmazza, amelyhez hozzátartozik, a fizikai környezettel kapcsolatos tényezők, a humán-szolgáltatások a gyermekjóléti, a szociális, egészségügyi, óvodai, közművelődési, sport egyéb szabadidős tevékenységek. Alapvető cél az állampolgári elégedettség, a jó közérzet elérése, hosszú távon való minőségi fenntartása.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Községünkben roma nemzetiségi önkormányzat nem alakult. Ennek legvalószínűbb oka, hogy a helyi roma lakosság száma alacsony (10 fő alatt), másrésről tagjai kizárólag magyar identitásúnak és nemzetiségűnek vallják magukat, immár a második (a 2001. évi követően a 2011. évi) népszámláláson.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

<i>A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön</i>	
<i>beazonosított problémák</i>	<i>fejlesztési lehetőségek</i>
A mélyszegénységben élők jellemző körülménye az idényjellegű alkalmi munkavégzés, amely azon-ban nem nyújt létbiztonságot	A start közmunka-program fenntartásával rendszeres jövedelem biztosítása a mélyszegénységben élőknek
A mélyszegénységben élő munkanélküliek kisebb hányada nem vezethető vissza az elsődleges munkaerőpiacra.	Minél több mélyszegénységben élő közfoglalkoztatott visszavezetése az elsődleges munkaerőpiacra a közfoglalkoztatási munkatapasztalatok segítségével
A mélyszegénységben helyzetének felmérése, nyomon követésük nem biztosított.	A mélyszegénységben élők helyzetének feltárása, gondozásba vétele.
A ruha- és élelmiszer-segélyek nem mindig jutnak el a rászorulóknak részére	A ruha- és élelmiszer-segélyek jussanak el a rászorulóknak részére helyi közreműködéssel, a célszemélyek felkutatásával

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	242	258	500	48,40%	51,60%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			16	3,20%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	41	40	81	8,20%	8,00%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	3	6	9	0,60%	1,20%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermekjóléti szolgálat észlelő és jelzőrendszert működtet, melynek keretében kezdeményezik, szervezik és összehangolják az érintett személyek és szervezetek részvételét, annak érdekében, hogy a gyermekeket általában veszélyeztető okokat feltárják, és egyes gyermekek veszélyeztetettségét időben felismerjék. A rendszeres jelzőrendszeri megbeszélések az oktatási-nevelési intézmények ifjúságvédelmi felelősei, a védőnők és az önkormányzat képviselőjének részvételével zajlanak.

A család-és gyermekjóléti szolgálat családgondozójával az önkormányzat kapcsolata rendszeres. Fogadóórát a községben hetente egy napon tart. A telefonon való elérhetőség biztosított. A gyermekjóléti szolgálat elérhetőségéről, a szolgáltatás helyéről, idejéről a lakosságot az önkormányzat tájékoztatja. A szolgáltatásokat nem kell kérni, térítésmentesen lehet igénybe venni. A család-és gyermekjóléti szolgálat működésével kapcsolatban megállapítható, hogy jó kapcsolatot sikerült kialakítani az önkormányzat, a védőnő, gyermekintézmények és a szolgálat között.

Védelembe vételre jellemzően azoknál a gyermekeknél kerül sor, akiket a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat munkatársai korábban az alapellátásban már gondoztak.

A védelembe vétel legjellemzőbb és leggyakoribb okai:

- a szülők közötti egyre súlyosabb és mélyebb konfliktusok, gyermekek előtt zajló veszekedések, tettelegesség

- magatartási problémák, csavargás, bűncselekmény elkövetése, felszínes szülő-gyerek kapcsolat.

A községben – a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat tájékoztatója szerint – az alábbi területek igényelnek valamilyen beavatkozást a szakemberek részéről:

- gyermeknevelési nehézségek,
- magatartás-, és teljesítményszavar,
- anyagi, megélhetési problémák,
- családi konfliktusok
- szülő, vagy család életvitele.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	3	0
2017	0	n.a.
2018	0	n.a.
2019	1	4
2020	1	7
2021	0	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint hátrányos helyzetűek

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	13
2017	16
2018	16
2019	8
2020	7
2021	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma évről-évre csökkenő tendenciát mutat, melynek oka, hogy a családok egy főre jutó nettó jövedelme fokozatosan növekedett. A pozitív eltérés okai különösen a minimálbér növekedésében, a GYED/GYES-extra bevezetésében, a személyi jövedelemadó adókedvezménye növekedésében kereshetők.

A jogosultsági összeghatár általában az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 135%-a (38.475 Ft), míg a tartósan beteg, fogyatékos gyermeket nevelő, vagy gyermekét egyedül nevelő, valamint a nagykorú kérelmező esetében az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 145%-a (41.325 Ft), mely mértékeket a veszélyhelyzet ideje alatt magasabb összeghatárra emelt a jogalkotó.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	0	1	1
2017	0	2	2
2018	0	2	2
2019	0	2	2
2020	0	3	3
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A gyermekek karácsonyi támogatásában részesítését az Önkormányzat a 2022. évben vezette be, erre gyakorlatilag minden 0-18 év közötti gyermek jogosult a jogosultsági feltételekre (jövedelemhatárra) tekintettel. Az egyéb önkormányzati segélyek körében a gyermekekkel kapcsolatos kiadásokra kért segélyek nehezen különíthetők el a többi segélytől, de tapasztalati úton megállapítható, hogy az ilyen rendkívüli jellegű segélyek jelentős része gyermekeket nevelő családokat támogat.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Ingyenes az iskolai étkezés a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők számára, 50%-os támogatottságú a tartósan beteg, vagy fogyatékos gyerekek számára. Az óvodában a gyermekek túlnyomó többsége ingyenesen étkezik. Nyári gyermekétkeztetésre az utóbbi két évben nem volt igény, rászorultság.

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

A községben jelenleg nincs nem magyar állampolgárságú gyermek. A köznevelési törvény értelmében a nem magyar állampolgár kiskorút óvodai ellátás tekintetében a

menedékjogrol szóló törvény rendelkezései szerint a magyar állampolgárokkal azonos jogok illetik meg. A nem magyar állampolgárságú szülők/gyermekiek tartózkodási jogcímét igazoló dokumentumokat a beiratkozáskor be kell mutatni.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

A községben jelenleg nincs nem magyar állampolgárságú vagy magyar állampolgársággal rendelkező, külföldről visszatért gyermek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Csikvándon nem alakultak ki szegregátumok, a lakók a szükséges közszolgáltatásokhoz hozzájutnak. Mindenkinek egyformán biztosított a közszolgáltatásokhoz, a közműszolgáltatásokhoz, valamint a közösségi közlekedéshez való hozzáférés, így a gyermekek esélyegyenlőségének biztosítását a településen élőknek, a helyi gyermekvédelmi ellátó rendszerhez való hozzáférés ugyancsak biztosított.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnő által ellátott települések száma kettő: Gyarmat (székhely) és Csikvánd. A két település egy védőnői körzetet képez, a védőnői szolgálatra/körzetre vonatkozó összesített adatok Gyarmat település esetében szerepelnek.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	1	29	29
2017	1	27	27
2018	1	13	13
2019	1	23	23
2020	1	22	22
2021	1	26	26

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

b) *gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)*

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermek szervezett házi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi szolgálatok száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	0	0	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	n.a.	n.a.
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A gyermekek ellátása vegyes (felnőtt- és gyermekorvosi) szolgáltatással megoldott, hetente kétszer van tanácsadás, rendelés, a helyi orvosi rendelőben. A házi orvosi praxis évek óta betöltött, a házi orvos egészségügyi szolgálati jogviszonyban látja el feladatát Gyarmat székhellyel. A fogorvos a szomszédos Gyarmaton érhető el.

c) *0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok*

Az óvodában elvégezhető fejlesztések helyben megoldottak, a pedagógiai tervekben ezek feltételei biztosítottak. Egyéb fejlesztések leginkább a megyeszékhely Győrben érhetőek el.

d) **gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;**

Miután Csikvádra nem jellemző, hogy mélyszegénységgel, gyermekszegénységgel, telepszerű lakhatással terhelt település lenne, ezért fel sem merült gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások, gyermekházak, tanodák létesítésének igénye. A gyermekjóléti alapellátások közül kizárólag a gyermekjóléti szolgáltatás működik a községben.

e) **gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;**

A községben működő tagóvoda a 2,5 évet betöltött gyermekeket folyamatosan tudja fogadni. Az óvoda belső kialakítása miatt az épület átalakítása a közeljövőben nem kényelmes. Az önkormányzat már dolgozik az átalakításhoz, vagy új óvodaépület létrehozásához szükséges pénzügyi források előteremtéséért.

0-2,5 éves gyermekek napközbeni ellátása nem megoldott. Mivel az óvoda 2,5 éves kortól fogadni tudta az óvodát kezdő gyermekeket, a szülők pedig jellemzően a gyed végéig, tehát 2 éves korig maguk vannak otthon a kisgyermekkel, nagyon rövid az az

időszak, amikor a napközbeni ellátás megoldására valós szükséglet van, erre pedig intézményt létesíteni, illetve fenntartani az évente hullámzó születésszám mellett nem gazdaságos és nem is kiszámítható. Ez a megfontolás – tehát a célszerűség és a gazdaságosság – tartja vissza az önkormányzatot attól, hogy saját bölcsődei férőhelyek létesítése iránt lépéseket tegyen. Erősítette ezt a elgondolást az is, hogy a szomszédos Téten rendelkezésre áll bölcsőde.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem;

A gyermekvédelmi ellátást a Téti Kistérség Sokoróaljai Önkormányzatainak Többcélú Társulása Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat és a Téti Járási Hivatal biztosítja. A jegyző államigazgatási eljárásban rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt állapít meg, valamint részt vesz a családvédelmi koordinációban.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatás a településen nincs, a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat közbenjárásával vehetőek igénybe ezen szolgáltatások.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A sport-szabadidős programok – rendszeres és rendkívüli edzések, sportnapok, szakkörök, képzések, tematikus megmozdulások – fő szervezői a helyi egyesületek és intézmények. Minden gyermek joga a szolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetősége. Óvodán belül az óvodás korú

gyermekek egészségre nevelése valósul meg, szabadidős programokat szervezünk a gyerekek részére. Nyaranta a gyermekjóléti és családsegítő szolgálat szervezésében megvalósuló programok biztosítanak elfoglaltságot agyerekeknek. Problémát jelent, hogy a településen a játszóterek felújítása és biztonságossá tétele elengedhetetlenül szükséges.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A gyermekétkeztetést az önkormányzat vásárolt szolgáltatás igénybevételével biztosítja, szem előtt tartva a gyerekek életkorának és szükségleteinek megfelelő étrend biztosításának lehetőségeit. Az ingyenes, vagy kedvezményes gyermekétkeztetéshez településünkön minden rászoruló hozzá jut. Nyári gyermekétkeztetésre a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal egyeztetve az utóbbi években nem volt kifejezett igény.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

A községben nincsenek olyan mértékben eltérő kultúrájú gyermekcsoportok, a hátrányos helyzetűek száma sem olyan volumenű illetve szocializációjuk sem annyira eltérő, hogy külön programszervezést igényelne integrációjuk. Ezt mutatja, hogy a közösségi programokban is részt vesznek.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetésre, az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére nem volt példa.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

A családsegítő szolgálat koordinálásával ruha- és élelmiszersegély szállítmányok érkeznek, melyet a rászoruló családok kapnak meg.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

Az integrált oktatás, különleges gondozás a gyermek életkorától és állapotától függően – a fogyatékossgot megállapító szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak alapján – a korai fejlesztés és gondozás, a fejlesztő felkészítés, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretében kerül megszervezésre.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók nyilvántartása, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek tekintetében, a szülő által önkéntesen benyújtott nyilatkozat alapján történik.

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékossg együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

A csikvándi tagóvodába járó gyermekek közül iskolai életmódra felkészítő foglalkozáson 2022/2023. nevelési évben 7 fő vesz részt, hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma 0 fő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma 0, sajátos nevelési igényű 1 fő.

Az óvodapedagógusok felkészültek, folyamatosan képzéseken vesznek részt. Az óvoda infrastruktúrája magas szintű ellátást biztosít. A segítő szakmák jelenléte a gyermekvédelmi munka eredményességét erősíti az intézményekben. A közoktatási intézményeinkben vannak sajátos nevelési igényű gyerekek. Egyéni fejlesztésüket gyógypedagógus segíti.

Az Önkormányzat hozzájárul a gyermekekkel kapcsolatos költségekhez, illetve a gyermekek gondozásával kapcsolatos feladatokhoz. A helyi gyermekvédelmi rendszer sajátossága, hogy minden gyermek számára gondoskodást nyújt, ugyanakkor fokozott védelemben részesíti az arra rászorulókat. A különböző ágazatok együttműködnek és egymást segítik. Az egyes szolgáltatások, ellátások szociális rászorultság alapján, más ellátások ún. alanyi jogon járnak a gyermekek részére.

A csikvándi általános iskolai tanulók kötelező iskolai felvételt biztosító oktatási intézménye a gyarmati általános iskola, a tanulók zöme általános iskolai tanulmányait ott folytatja és csak néhány Győrben vagy Pápán.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	17	0	0,00
2017	19	4	21,05
2018	19	3	15,79
2019	15	1	6,67
2020	20	0	0,00
2021	23	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	0	n.a.
2017	n.a.	0	n.a.
2018	n.a.	0	n.a.
2019	n.a.	0	n.a.
2020	n.a.	0	n.a.
2021	n.a.	0	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG *		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	1	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	25	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	1	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7	16
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	15 nap	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	2	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	1	1
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	1	0
Kisegítő személyzet	0	0

* csikvándi tagóvodára vetítve

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	17	1	25	1	17	0	0	17
2017	20	1	30	1	19	0	0	19
2018	21	1	30	1	19	0	0	19
2019	18	1	30	1	15	0	0	15
2020	21	1	25	1	20	0	0	20
2021	23	1	25	1	23	0	1	23

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A segítő munka aktív részesei a fejlesztő pedagógusok, és a logopédusok. Prevenációs céllal, és a feltárt esetek enyhítésére működnek a köznevelési és gyermekjóléti intézményekben a segítő szakemberek: intézményi pszichológus, védőnő, gyógy-pedagógus, fejlesztő pedagógus, gyermekvédelmi felelős. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök fontos feladatot látnak el a köznevelési intézményekben a veszélyeztető körülmények feltárása, ezek megszüntetése, kialakulásuk megelőzése területén. Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	0	0	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	n.a.	n.a.
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	n.a.
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) *hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;*

Az óvodában és az iskolákban az oktatás-nevelés területén hátrányos megkülönböztetés, jogellenes elkülönítés, szegregációs jelenség nem tapasztalható.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Tekintettel arra, hogy településünkön iskola nem működik és egy (tag)óvoda van, nincs mód az ilyesféle összevetésre.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	1	0
2017	n.a.	n.a.	3	0
2018	n.a.	n.a.	1	0
2019	n.a.	n.a.	4	0
2020	n.a.	n.a.	5	0
2021	n.a.	n.a.	3	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

<i>A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön</i>	
<i>beazonosított problémák</i>	<i>fejlesztési lehetőségek</i>
Nem megfelelő óvodai energetikai rendszerek	Azonnali beavatkozás szükségessége az energiaköltségek csökkentése érdekében
Óvoda épületének állapota nem megfelelő. Új óvodaépület építése indokolt	Új óvodaépület építése és felszerelése, berendezése
A településen található játszóterek állapota nem mindenhol kielégítő	A településen található játszóterek biztonságossá tétele, szabványosítása
Óvodás- és iskoláskorú gyermekek játszóeszközeinek részleges hiánya	Szánkózódomb kialakítása
Nehéz anyagi körülmények között élő családok gyermekei számára nehezített a továbbtanulás	Hátrányos helyzetű gyermekek Bursa Hungarica Ösztöndíjprogram általi támogatása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség, kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzetük számos okra vezethető vissza. Ilyen többek között az anyaság, az iskolázottság, az életkor. A munkaerő-piacon való elhelyezkedés lehetősége nehezebb azok számára, akik alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek.

A nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a gyesen, gyeden lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt,

annak ellenére, hogy a második csoportba tartozó idősebb korúak számára a 40 éves szolgálati idő megléte esetén az öregségi nyugdíjazás, a harmadik csoportba tartozók egy része számára a gyes- vagy gyed-extra igénybevételével jelentősen csökkenthetők a hátrányok.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

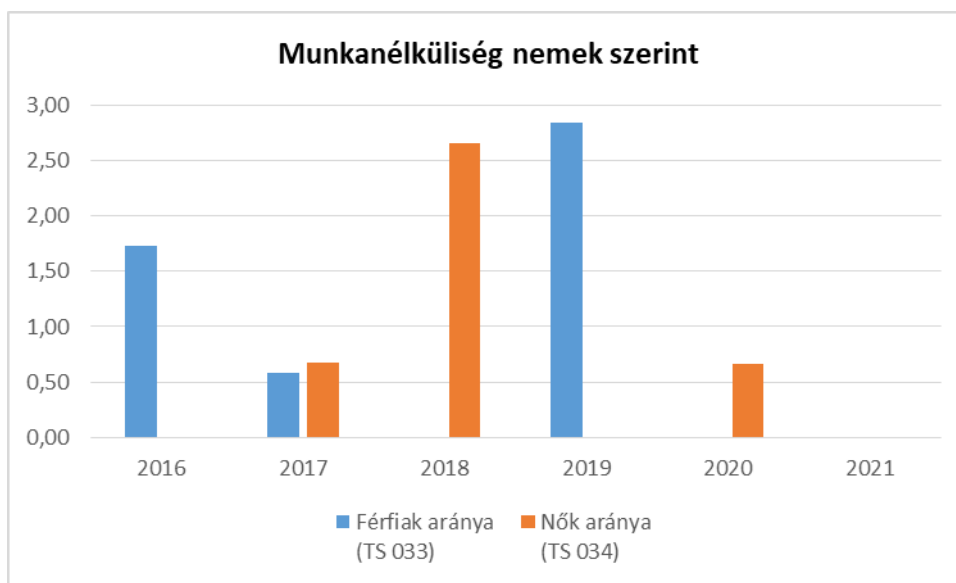
Az önkormányzat 2012. évtől folyamatosan az állam által támogatott közfoglalkoztatási programokban vesz részt. A program egyik fő célja, hogy a településen élő munkanélküli nőket, minél nagyobb mértékben tudja foglalkoztatni, mivel szükségesnek tartja, hogy nőkre szabott foglalkoztatási programok kezdeményezése. A településen bölcsőde, valamint családi napközi nem működik az alacsony gyermekszületési ráta, valamint a lakónépesség alacsony száma miatt, így a 0-3 éves korosztály napközi felügyeletét az önkormányzat nem tudja biztosítani.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	1,73	0	0,87%
2017	0,58	0,68	0,63%
2018	0	2,65	1,33%
2019	2,84	0	1,42%
2020	0	0,66	0,33%
2021	0	0	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Településünkön az önkormányzat a munkanélküliek foglalkoztatását jelenleg is a közmunkaprogram keretén belül oldja meg. A közfoglalkoztatottak kb. 80%-át teszik ki a nők az elmúlt 4 évben. Nem utolsó sorban ennek tulajdonítható, hogy a 2018. évtől eltekintve a női munkanélküliség gyakorlatilag nincs jelen a községben.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresőők
(a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	33,33	0
2017	0	n.a.
2018	25	100
2019	0	n.a.
2020	0	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresőők száma
(a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresőők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresőők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	3	0
2017	2	0
2018	4	0
2019	5	0
2020	1	0
2021	0	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A foglalkoztatását segítő és képzési programok esetében figyelembe kell venni, hogy megnőtt a szakmunka iránti igény, amely elsősorban a férfi munkaerőt érinti (pl. nehéz fizikai munka). A nők fizikai erejükénél fogva kevésbé vonhatók be ezekre a területekre. Kifejezetten csak nőknek meghirdetett foglalkoztatást segítő képzési programok kis számban indulnak, de jellegükénél fogva jellemzően pl. a kertész, szociális ápoló, takarító, stb. képzések, melyeket a járási hivatal foglalkoztatási osztálya indít, ők jelentkeznek, őket vonják be.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony végzettségű nők elhelyezkedési esélyeit nem csupán végzettségük, hanem családi, szociális helyzetük is ronthatja, mivel az alacsony iskolai végzettség gyakran együtt jár a rossz szociális helyzettel, a szociális hátrányok pedig nemritkán öröklődnek az egymást követő generációkban.

Egy egyedülálló alacsony végzettségű nő nagyobb eséllyel talál munkát, mert vállalni tudja a több műszakot, vagy a folyamatos munkarendet, ugyanakkor ezt egy családost, kisgyermekes nő aligha teheti meg. A nők képzése, továbbképzése szintén megoldást jelenthet, a nyelvi, informatikai képzések elősegíthetik a távmunkában, vagy rugalmas munkaidőben való elhelyezkedést.

Az önkormányzat a közfoglalkoztatásban tudja biztosítani az alacsony végzettségű nők alkalmazását.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára fontos cél. A nők munkaerő-piaci hátrányos megkülönböztetése nehezen vizsgálható jelenség. A hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén, mint a bérkülönbségek, a munkakör betöltéshez alkalmasság esetén is a munkáltató nem a női munkaerőt alkalmazza elsődlegesen. Az azonos munkáért járó eltérő bérezés, vagy az előmeneteli lehetőségek beszűkülése a jellemző. A közigazgatásban e problémaforrás, a közalkalmazottak és köztisztviselők esetén nem ilyen erőteljesen megfigyelhető jelenség.

A bérszakadékot befolyásolja a nemek által űzött foglalkozások különbözősége, a munkáltatók női karrierépítéshez és a családi kötelezettségekhez való viszonyulása, az átláthatóság és a közvetlen hátrányos megkülönböztetés.

Önkormányzatunk, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének, és más téren sem alkalmaz hátrányos megkülönböztetést. Ezek megvalósulását példamutatásával tudja segíteni, hiszen szükséges az a tudatformálás és szemléletváltás, amely ezen a területen is tudja biztosítani az esélyegyenlőséget.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	1	29	29
2017	1	27	27
2018	1	13	13
2019	1	23	23
2020	1	22	22
2021	1	26	26

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei férőhelyek száma. Községünkben nincsen sem önkormányzati, sem egyházi fenntartású, a gyermekek napközbeni ellátását szolgáló bölcsőde, vagy családi napközi hálózat. Bölcsőde fenntartása csak a 10.000 fő feletti lakosságszámú települési önkormányzatoknak kötelezően ellátandó feladat.

Az óvoda férőhelyei egyelőre lehetővé teszik a 2,5-6 (7) éves korosztály napközbeni ellátását, de jelenleg túl sok teher hárul a megfelelő energiaellátás ellenértékének a megfizetése terén a magas energiaköltségek okán. A későbbiekben pedig nem halasztható új óvodaépület építése.

Az önkormányzat saját hatáskörben belül oldja meg a nők rugalmas foglalkoztatását, összeegyeztetve a munka, a család, gyermeknevelés feladatát.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnő nyilvántartja a körzetében bejelentett lakcímmel rendelkező, életvitelszerűen élő várandós anyákat. Célzott és szükséglet szerinti gondozást végez családlátogatás és védőnői tanácsadás keretén belül. Írásban értesíti a gyermekvédelmi szolgálatot, ha észleli a várandós anya válság helyzetét.

A védőnői tevékenység helyszínei többek között: a tanácsadóban önálló fogadóóra, illetve várandós és csecsemő tanácsadás.

A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Önálló tanácsadás keretében településenként heti 2 óra csecsemő- és heti 2 óra várandós tanácsadás van meghirdetve. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében.

Családtervezésről a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek jó része ma még felderítetlen. Az önkormányzat szociális ellátó rendszere a háziorvosi szolgálat, a védőnő, a családsegítő szolgálat, óvoda és iskola, a szomszédok sokat tehetnek az észlelés érdekében.

A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

A kapcsolati erőszak megelőzésénél fontos a probléma korai feltárása. A veszélyeztetett populáció elsősorban a nők és a gyerekek, ezért fontos, hogy tisztában legyenek azzal, hogy a sérelmükre elkövetett erőszakos cselekmények esetén kihez fordulhatnak segítségért. A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak összefüggésben van a gyermekbántalmazással, és az elhanyagolás is jelen van a gyermekek életében. Az érintett gyermekek családjaira jellemző, hogy többségük szociálisan hátrányos helyzetű

és rendszeresek a szülők közötti konfliktusok. A bántalmazások háttérben főként anyagi, párkapcsolati, pszichés problémák és szenvedélybetegség állt.

Településünkön a kapcsolati erőszakra vonatkozó adatok nem ismertek.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

A családok átmeneti otthona a gyermekvédelmi alapellátások rendszerébe tartozik. Fő profiljuk az anyaothtoni elhelyezés. Az 1997. évi XXXI. törvény kimondja, hogy „Az otthontalanná vált szülő kérelmére a családok átmeneti otthonában együttesen helyezhető el a gyermek és szülője, ha az elhelyezés hiányában lakhatásuk nem lenne biztosított, és emiatt el kellene választani a gyermeket a szülőjétől”

Az anyaothtonok elsődleges feladata a prevenció, a gyermek állami gondozásba vételének megakadályozása. Településünkön a gyermekjóléti szolgáltatást, mint a családgondozást is a Téli Kistérség Sokoróaljai Önkormányzatainak Többcélú Társulása intézménye látja el. A krízishelyzetben lévő családokat a szolgálat látja el, a megfelelő tájékoztatás segítségével.

Településünkhöz 22 km-re, Győrben található a legközelebbi anyaothton.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az önkormányzat élen jár a nők társadalmi szerepvállalásának erősítésében. Bár a Képviselő-testületnek csupán 25-a nő, addig a közös önkormányzati hivatal dolgozóinak több mint 75%-a nő.

Ugyanilyen vagy magasabb arányban foglalkoztatja az önkormányzat egyéb munkavállalói között a nőket. A nők szerepvállalása a civil szférában szintén nagyobb, mint a férfiaké.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A hátrányos helyzet kialakulásának leghatékonyabb módja a megelőzés: a családnak, mint a társadalmi védőháló legelemibb alkotóelemének megerősítése.

A családok egységének a védelme fontos és összetett feladat: a krízisbe került családok helyzetének kezelése, és a biztonságot jelentő állapot helyreállítása mellett a funkciójukat probléma nélkül ellátó családok védelme is elengedhetetlen. Az egységet alkotó családokban is adódik számos helyzet az életciklus során - a gyermeknevelésben, a felnövekvő fiatalok életében, a gyermekek felnővekedésével magukra maradó szülők kapcsolatában vagy az idősebb generáció elmagányosodásában - amelyek kihatással vannak a családtagok testi-lelki egészségére, ezáltal munkaképességére, foglalkoztatására és szociális helyzetére. A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémákról és felszámolásukra irányuló kezdeményezésekről nem könnyű beszélnünk. Az önkormányzat intézményei nagyon kevés adattal rendelkeznek a problémák tekintetében. A tapasztalatok azonban azt mutatják, hogy a roma nők, a sokgyermekes vagy egyedül nevelő anyák többszörösen hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek általános oka részben a klasszikus családmódlben is keresendő, mi szerint a nőnek a fő feladata a családban a ház körül van. A gyermek születését követően fontos szerepe van a közművelődésnek, a sport és szabadidő eltöltési lehetőségeknek az érintett célcsoportnál. A nők várható élettartama meghosszabbodásának trendjét veszélyezteti, hogy a társadalomban

betöltött szerepük, ennél fogva munkakörülményeik, életmódjuk egyre hasonlóbbá válik a férfiakéhoz, aminek az a velejárója, hogy körükben az egészségkárosító kockázati tényezők közelednek a férfiakéhoz.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

<i>A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön</i>	
<i>beazonosított problémák</i>	<i>fejlesztési lehetőségek</i>
A potenciális párkapcsolati, családon belüli erőszakkal fenyegetett nők nem tudják, hogy hova fordulhatnak segítségért	Párkapcsolati erőszak megelőzése, tájékoztatás.
A nők piacképes szakma hiányában nehezen tudnak kilépni az elsődleges munkaerőpiacra	A nők piacképes szakmák megszerzéséhez segítése
A nyári szünetben a nők foglalkoztatása akadályozott, mivel gyermekük felügyelete nem oldható meg	A nyári szüneti gyermekfelügyelet megszervezése biztosítja a nők munkába járását

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A népesség idősödésének egyik gyakran használt mérőszáma az öregedési index, amely egyben a jövőbeni tendenciákat vetíti előre. Az öregedési index a 14 éves és ennél fiatalabb népességre jutó idősök (65 évesek és annál idősebbek) arányát mutatja. A demográfiai öregedés az időskorúak népességen belüli arányának emelkedése, míg a népesség fiatalodásán ennek az ellenkezőjét értjük.

A demográfiai öregedés, illetve a népesség átlagos életkorának növekedése részben az alacsony termékenység következménye, ám az alacsony termékenység mellett nagy szerepet játszik az életésélyek javulása, az idősök abszolút számának jelentős emelkedése is. A korösszetétel változásainak harmadik összetevője a vándorlás. Ez elvileg a népesség fiatalodásának és öregedésének egyaránt tényezője lehet – attól függően, hogy milyen korúak a ki- és bevándorlók. Amikor kizárólag a demográfiai öregedésről gondolkodunk, gyakran elfelejtjük, hogy a várható élettartam növekedésével, az egészségi állapot javulásával az időskor alsó határa is felfelé tolódik. (Például ma 60 évesnek lenni társadalmilag mást jelent, mint 50 évvel ezelőtt jelentett, és mást, mint amit feltehetően 50 év múlva jelenteni fog.)

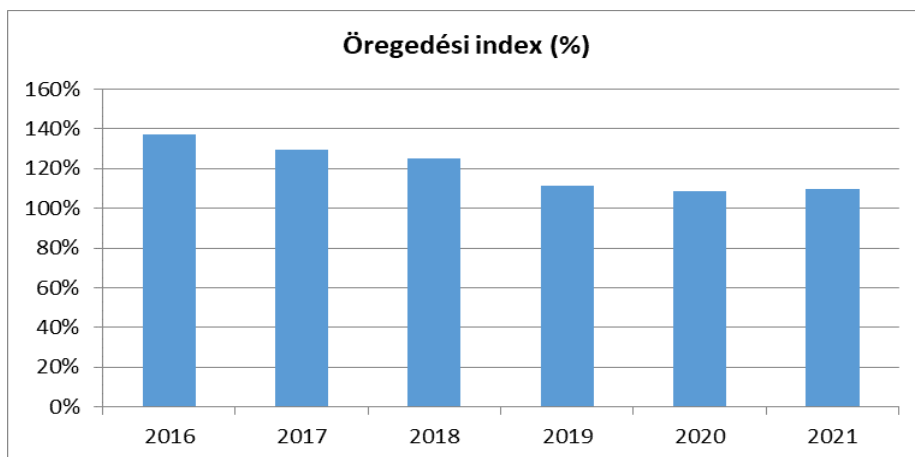
Kitérve a nemek közötti esetleges megkülönböztetésre, Európai Unió összehasonlításban Magyarországon (másik három állammal, így pl. Dániával együtt) a legkevesebb a különbség a férfiak és a nők nyugdíja között.

A 2016-22. közötti időszakban Csikvándon az a trend alakult ki, hogy a népesség a fiatalodás jeleit mutatja. Ennek okaként a természetes szaporodás, és a belföldi idevándorlás jelölhető meg, az öregedési index 25%-ot meghaladó mértékben csökkent, bár még mindig negatív mértékű.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	100	73	136,99%
2017	96	74	129,73%
2018	95	76	125,00%
2019	90	81	111,11%
2020	89	82	108,54%
2021	89	81	109,88%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

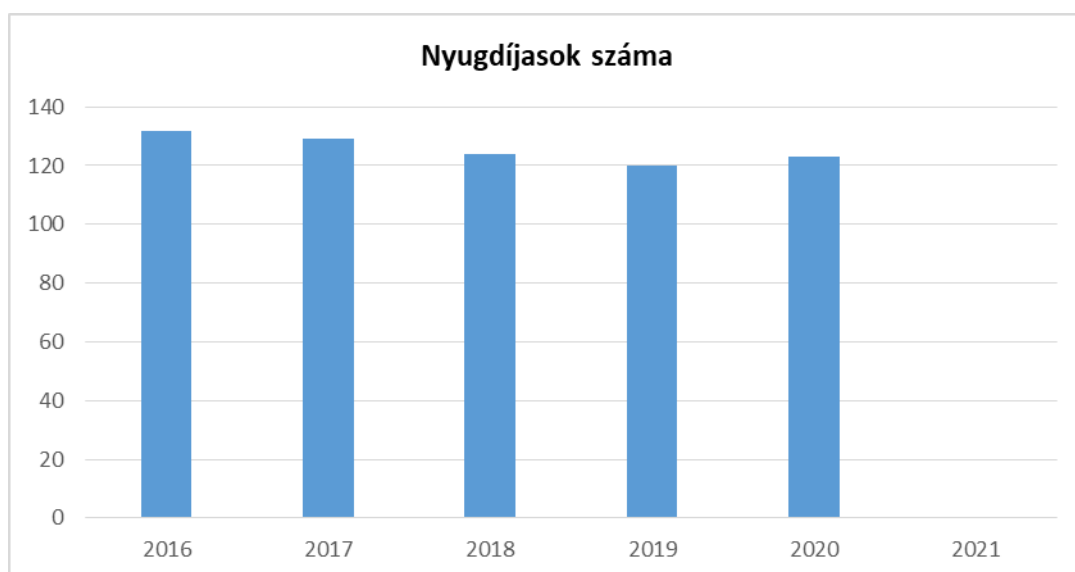
A nyugdíjasok jövedelmi helyzetét tekintve elmondható, hogy a csikvándi nyugdíjasok vagy nyugdíjszerű ellátásban részesülők jellemzően nem a kiemelkedő nyugdíjat elérő állampolgárok közül kerülnek ki, sokkal inkább a kisnyugdíjasok számossága a jellemző, főként az idősebb, régebben nyugdíjba vonult lakosok körében.

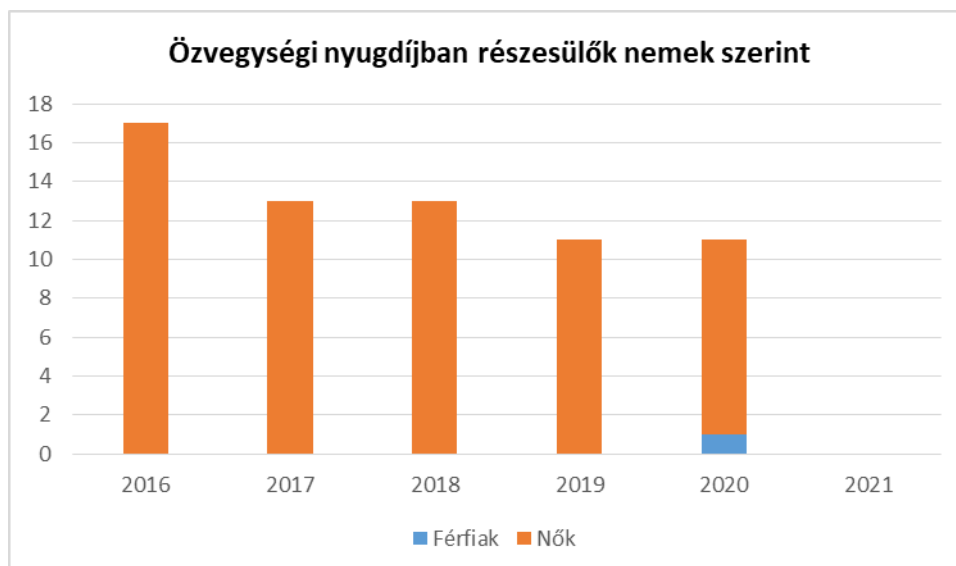
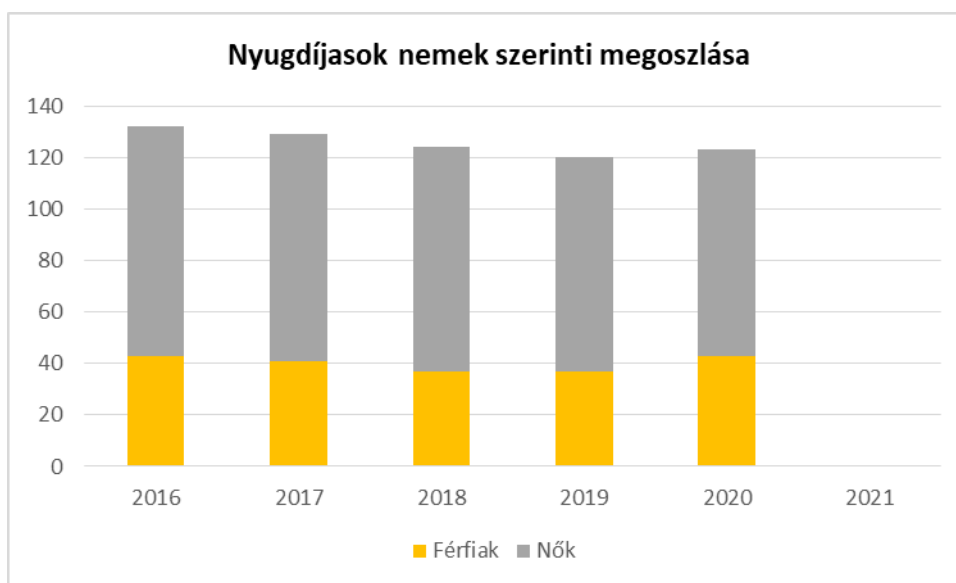

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	43	89	132
2017	41	88	129
2018	37	87	124
2019	37	83	120
2020	43	80	123
2021	n.a.	n.a.	-

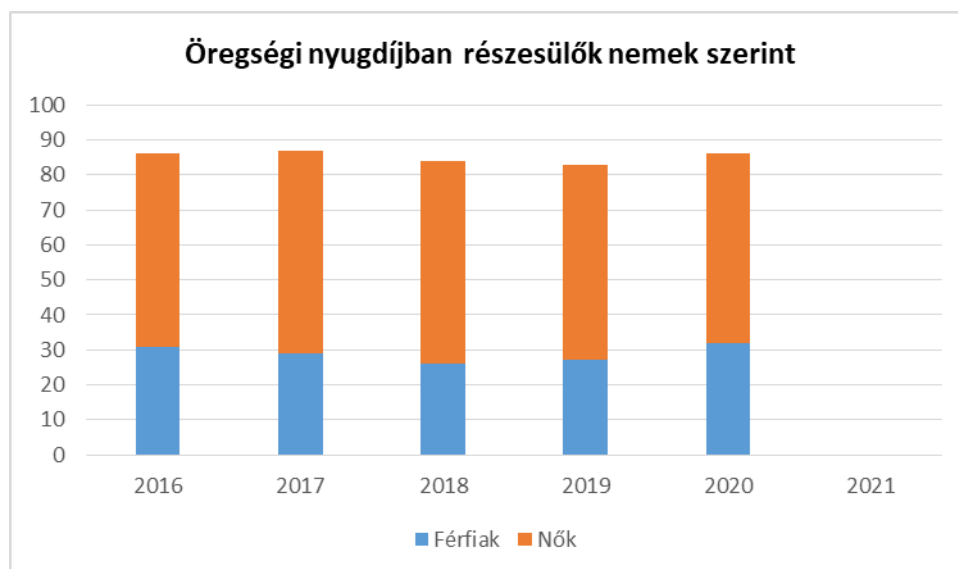
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	0	0	31	55	0	17	n.a.
2017	0	0	29	58	0	13	0
2018	0	0	26	58	0	13	0
2019	0	0	27	56	0	11	0
2020	0	0	32	54	1	10	0
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetükre tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély a munkaerő-piacon sajnos csak kismértékben vagy egyáltalán nincs, kivétel, ha speciális tudással rendelkeznek. Az 50 év feletti munkavállalók alkalmazása ellen megfogalmazott két legerősebb érv az idegen nyelvtudás és a megfelelő számítástechnikai ismeret hiánya. Ugyanakkor számos érv szól az alkalmazásuk mellett is, hiszen a munkában töltött évek alatt komoly szakmai tudásbázist halmoztak fel.

A helyzeten változtattak a 2019-től bevezetett kormányzati intézkedések, amelyek a nyugdíj melletti munkavégzés feltételeit könnyítették meg, illetve támogatják, így a munkaerőpiacon nagyobb számban jelennek meg az idősek, amely hozzájárul a szakemberhiány csökkenéséhez egyrészt, másrészt enyhíti a célcsoport hátrányos helyzetét.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A helyi önkormányzat kiemelt figyelmet szentel az idősekre, a helyi termék-segély elsődleges célzottai az idősek.

Az idősellátás területén emellett egyre jelentősebb szerep jutott a civil szektornak, egyházi, alapítványi szervezeteknek. E tekintetben a Csikvánd Község Jövőjéért Közalapítvány és a csikvándi nyugdíjasklub jár az élen, amelynek programjai sokrétűek, egész évet lefedő találkozási alkalmakat teremtenek, figyelembe véve az idősek által jelzett igényeket.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	3	2	4	5	1	0
41-45 év (TS 042)	Fő	0	0	0	1	0	0
	%	0,00%	0,00%	0,00%	20,00%	0,00%	-
46-50 év (TS 043)	Fő	0	0	1	1	0	0
	%	0,00%	0,00%	25,00%	20,00%	0,00%	-
51-55 év (TS 044)	Fő	1	1	0	1	0	0
	%	33,33%	50,00%	0,00%	20,00%	0,00%	-
56-60 év (TS 045)	Fő	1	0	0	0	0	0
	%	33,33%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	-
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0	0	2	0	0	0
	%	0,00%	0,00%	50,00%	0,00%	0,00%	-

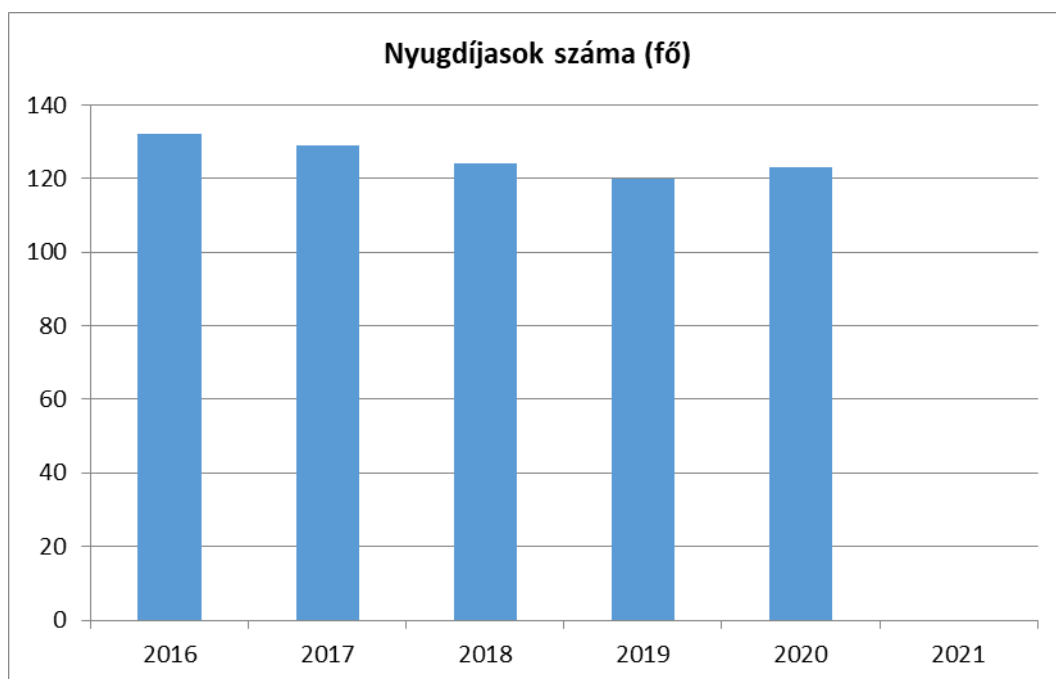
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Hátrányos megkülönböztetésre a foglalkoztatás területén nem volt példa. A diszkrimináció felmérése e célcsoport tekintetében amúgy is rendkívül nehéz. A szakirodalomból is tudható, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. A Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya és a közmunkaprogram lehetőséget biztosít a nyugdíj előtt álló idősebb korosztály munkavállalásában (képzések, új szakmákban való elhelyezkedés) és igyekeznek ellensúlyozni a hátrányos megkülönböztetést a foglalkoztatás területén.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	43	89	132
2017	41	88	129
2018	37	87	124
2019	37	83	120
2020	43	80	123
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

A háziorvos minden héten kedden és csütörtökön rendel helyben, a többi hétköznapon Gyarmaton van rendelése. A fogorvos is elérhető Gyarmaton hetente többször, a gyógyszerért Téten (7 km) minden nap nyitva van, így alapszinten az idős korú lakosság ellátása megoldott. A korosztály változatos és gyakori egészségügyi problémáinak nagy része azonban nyilván csak szakorvosi szinten kezelhető, ami legközelebb a Téti Gyógyítóház szakrendelőiben, de inkább Győrben érhető el.

Az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférését megkönnyíti a falugondnoki szolgáltatások biztosítása, ideértve különösen a napi egyszeri meleg ételt házhozszállítását, a gyógyszerek kiváltását és házhozszállítását, szakrendelőkre, szűrővizsgálatokra szállítást, stb.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	100	0	0	0
2017	96	0	0	0
2018	95	0	0	0
2019	90	0	0	0
2020	89	0	0	0
2021	89	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Az önkormányzat és falugondnoki szolgálatata, a civil szervezetek önállóan és együttműködve is törekednek az érintett célcsoport közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés biztosítására, a helyi közszolgáltatások terén az idősekkel való foglalkozás megfelelő színvonalú. A települési önkormányzat saját honlapot üzemeltet, ahol a lakosság teljes körű információkat kap akár az ügyintézéshez, és folyamatosan a települést érintő legfrissebb hírekhez való hozzájutás is biztosított a lakosság számára.

A közszolgáltatások akadálymentesítése nem megoldott.

Az idősekkel való foglalkozás helyi közszolgáltatások terén megfelelő színvonalú. Az egészségügyi, szociális, és egyéb szolgáltatások egy része a település minden lakosa számára biztosított. Az önkormányzat eleget tesz minden kötelező közszolgáltatási feladatának.

A településünkre jellemző, hogy az idős embereket nem hagyjuk magára. Önkormányzatunk a rászorulóknak részére egyszeri meleg étkezést biztosít, melyet a falugondnok szállít házhoz.

Az idősek számára is, a településen belül megoldott az egészségügyi alapellátáshoz való hozzáférés. Egy orvos látja el a háziorvosi szolgálatot. A közösségi közlekedéshez való hozzáférés is megoldott, a távolsági és helyközi járással.

Az autóbusszal történő közlekedés biztonságosabbá tétele érdekében szükséges az autóbussz-megálló helyeket balesetmentessé tenni.

Vasúti közlekedés a szomszédos Gyarmaton érhető el, a 8 km-es távolság és az autóbusszal történő megközelítés miatt ez a közlekedési forma alig igénybe vehető. A mindennapos, adminisztratív ügyek intézésében az idős embereknek az önkormányzat hivatala nyújt segítséget.

c) idősek informatikai jártassága

A mai kor vívmánya, hogy az idős emberek is ismerkednek az informatikával. Az idősek informatikai képességeinek fejlesztése ma már elengedhetetlen. Ezzel nemcsak a munkaerőpiacon való elhelyezkedési esélyeik nőnek, de általában véve is több információhoz juthatnak rövid időn belül és hatékony módon.

Az igény a célcsoport részéről egyre nagyobb, mely betudható az internet elterjedésének, de megemlítendő a családtagok elköltözésének, munkavállalás miatti távolság esetén a kapcsolattartás egyik módjának is.

A Digitális Jólét Program keretében a helyi könyvtárban mentor segítségével biztosít az önkormányzat lehetőséget a számítástechnikai ismeretek elsajátítására, fejlesztésére, illetve az ott fellelhető számítógép-használatot, internethasználatot térítésmentesen nyújtja az érdeklődők számára.

d) a generációk közötti programok.

A helyi rendezvényeken kitűnő lehetőség nyílik a korosztályok találkozására (forraltbor-fesztiválon, falunapon, szüreti mulatságon, stb.). Közös programok is szerveződtek már helyi ünnepi megemlékezéseken: a gyermekek citerazenekara

közösen lépett fel a nyugdíjasklub énekkarával. Figyelünk arra, hogy a generációk közeledjenek, megismerjék egymást, a hagyományokat, szokásokat a fiatalok is megismerjék, az időseknek pedig legyen lehetősége a digitális ismeretek megszerzésére.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A településünkön élő lakosság helyi közösségi, kulturális igénye nagymértékben a településre jellemző hagyományok ápolása irányába terelődött. A lakosság legfiatalabb és legidősebb tagjának is egyenlő hozzáférést biztosítva, és a programok elérését, valamint a programokról való tájékoztatás teljes körű. A már hagyományosan minden évben megrendezésre kerülő Forraltbor-fesztivál és a Falunap rendezvényei között több is az idősebb korosztályt célozza meg.

Az elmagányosodás az idősek körében problémát jelent. Megoldásként látjuk a családdal való gyakori kapcsolattartás megteremtésének a lehetőségét az internet nyújtotta lehetőségek kihasználásával, amelyhez a nyugdíjasok számítástechnikai ismeretekkel történő felvértezése szükséges. Ugyancsak probléma az időskorban az egészségügyi helyzet, amelyet javítandó, a szükséges egészség-megőrzési, életmódbeli információkat nyújtó ismeretterjesztő előadások tartása és azon a szükséges konzultáció lehetőségének a biztosítása indokolt.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

<i>Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön</i>	
<i>beazonosított problémák</i>	<i>fejlesztési lehetőségek</i>
A településen élő 65 év feletti emberek nem fordítanak elég figyelmet egészségük megőrzésére, javítására.	Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások szervezése, idősek érdeklődésének megfelelő előadások szervezése, tanácsadás
Informatikai jártasság hiánya	Informatikai képzések szervezése
A településen élő 65 év feletti emberek nem fordítanak elég figyelmet egészségük megőrzésére, javítására.	Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások szervezése, idősek érdeklődésének megfelelő előadások szervezése, tanácsadás
A nagyszámú egyedül élő idős számára kevés a közösségi együttlét lehetősége	Időskorban az aktivitás megőrzése a közösségi élet élénkítésével

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élők fogalmát az ENSZ kebelén létrejött (2006. december 13-án, New Yorkban elfogadott), a Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetésével a 2007. évi XCII. törvény egységesítette. A kihirdetett Egyezmény 1. cikke szerint:

„ Fogyatékossgal élő személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, szellemi vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását”.

Az ellátási statisztikai adatokból a fogyatékkal élők száma és fogyatékossguk típusa csupán részben szűrhető le, de helyi számadatok hiányában valószínűsíthető, hogy az országos adatokhoz hasonlóan, hogy a községben is a legjelentősebb a mozgáskorlátozottak aránya, őket követik a látássérültek és a hallássérültek, majd pedig az értelmi fogyatékosok.

Csikvándon a fogyatékkal élők a népesség több mint 4 %-át teszik ki.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A fogyatékossgal élő személyeknek tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket. A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékossg esetén még jelentősebb. A fogyatékos munkavállalókkal kapcsolatos probléma oka továbbá az, hogy a teljesítménykényszer miatt nincs lehetősége a szervezeteknek a fogyatékos személy speciális munkavégzési körülményeit, igényeit figyelembe venni, emiatt sokszor alkalmazásuk is meghiúsul.

A vonatkozó törvényi szabályozás értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető. Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

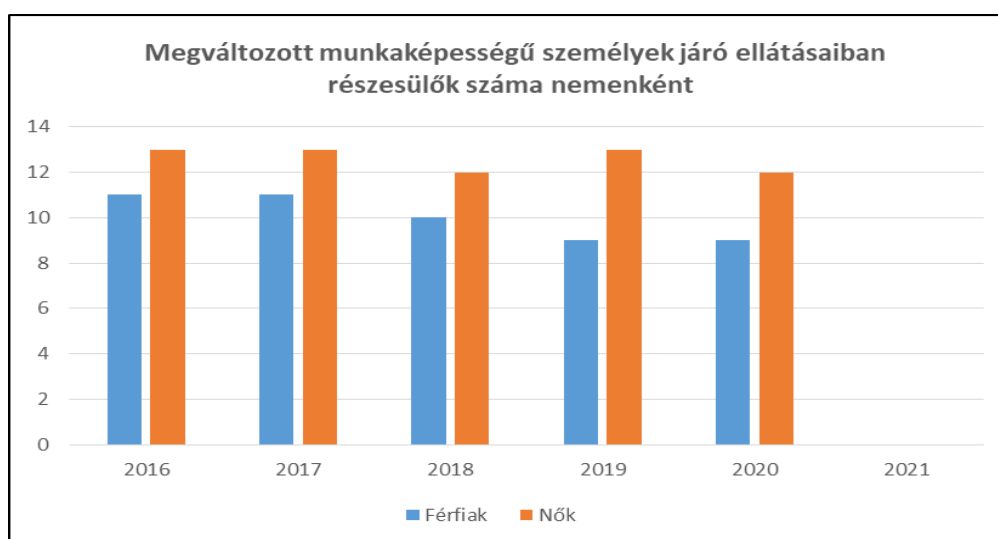
Településünkön – az önkormányzat kivételével – sajnos nem jellemző az integrált, és a védett foglalkoztatás.

A közszolgáltatások esetében a fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés még nem megoldott, annak ellenére, hogy a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. tv. 7/B. §-a alapján az állam által fenntartott közszolgáltatásokhoz való hozzáférést 2010. december 31-ig kellett volna teljesíteni.

Azon közszolgáltatást nyújtó épületekben, ahol még nincs meg, szükséges mind a fizikai, mind az infokommunikációs akadálymentesítés megvalósítása.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	11	13	24
2017	11	13	24
2018	10	12	22
2019	9	13	22
2020	9	12	21
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Az önkormányzat hosszú évek óta a különböző pályázati források igénybevételével (TÁMOP, GINOP, EFOP, stb.) foglalkoztatott megváltozott munkaképességű személyeket, de a közfoglalkoztatásban is nem egy példa volt fogyatékkal élők foglalkoztatására, jelenleg azonban a hasonló támogatott programok száma megfogyatkozott.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nemegyszer bekövetkező probléma, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen. (pl.: felsőfokú végzettsége ellenére alacsonyabb végzettséggel is betölthető foglalkoztatást ajánlanak neki.)

A fogyatékos személyek foglalkoztatása akkor is meghiúsulhat, ha a fogyatékos személy nem tudja megközelíteni a munkahelyet, a településen belüli közlekedési akadályok miatt. Az ilyen és hasonló esetekre vonatkozó információk beszerzése rendkívül nehéz, hiszen az érintettek nem hozzák a hátrányos megkülönböztetést nyilvánosságra, mert ezzel a jövőbeni alkalmaztatási kilátásaik is csökkennek.

Helyben efféle problémáról nem érkezett jelzés.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A szociális ellátórendszer a fogyatékossgal élők számára a község kis lakosság-számára és az önkormányzat korlátozott teherviselő képességére tekintettel nem mondható teljes mértékben kiépítettnek, a célcsoporttagok számára a támogató szolgáltatás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás és a szociális étkeztetés érhető el helyben. A helyi falugondnoki szolgálat és a téti Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat szükség esetén egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés megkönnyítésével segíti a fogyatékkal élőket.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Országosan gépjárműadó-kedvezményben részesülnek a mozgásfogyatékkal élők, a csikvándi jogosultakról pontos információ nincsen, mivel a hatáskör a NAV-hoz került. A fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátásai szintén elkerültek az Önkormányzattól, átkerültek a járási hivatal hatáskörébe. A községben a járási hivatal által közgyógyellátás keretében nem támogatott, de magas költségű gyógyszert szedő személyek ún. közgyógy települési támogatást kaphatnak.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A házi orvos minden héten kedden és csütörtökön rendel helyben, a többi hétköznapon Gyarmaton van rendelése. A fogorvos is elérhető Gyarmaton hetente többször, a gyógyszer-tárTéten (7 km) minden nap nyitva van, így alapszinten fogyatékkal élők ellátása megoldott. A célcsoport egészségügyi problémáinak nagy része azonban nyilván csak szakorvosi szinten kezelhető, ami a rehabilitációs ellátásokkal együtt legközelebb a Téli Gyógyítóház szakrendelőiben, de inkább Győrben vagy Pápán érhető el.

A helyi falugondnoki szolgálat és a téti kistérségi társulás intézménye Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat a szükség esetén egészségügyi és rehabilitációs szolgáltatásokhoz való hozzáférés megkönnyítésével segíti a fogyatékkal élőket.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Településünkön a közszolgáltatást nyújtó intézmények egy részének akadálymentesítése nem biztosított. Az egészségügyi, szociális szolgáltatások, a kulturális programokhoz történő hozzáférés biztosítása érdekében a fizikai akadálymentesítés folyamatos megvalósítását tervezzük, anyagi lehetőségeink szerint.

Felújítások esetén a hatályos jogszabályoknak megfelelően gondoskodtunk az akadálymentesítésről.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Az Önkormányzat tulajdonában lévő közintézmények és közterületek, járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során folyamatában gondoskodunk az akadálymentesség biztosításáról. Ma már a jogszabályban előírt kötelezettség az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. A településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A településen működő egyéni és társas vállalkozások épületeinek egy része akadálymentes (a jogszabályi háttér számukra is előírja a megfelelő intézkedések megtételét) konkrét adatokkal azonban nem rendelkezünk.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A közösségi közlekedés településen belül nem jellemző (összesen 4 autóbusz-megálló van), azt inkább csak a távolsági autóbusz-közlekedés jelenti, ahol az autóbuszok döntő hányada nem akadálymentesített. A községbeli gyalogjárdák nem akadálymentesek: az utcák 70-75%-ban nincs olyan járda, ahol kerekesszékekkel közlekedni lehetne.

f) fogyatékkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékkal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A fogyatékkal élők számára nincsen helyben ilyen szolgáltatás.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

A falugondnoki szolgáltatás keretében a kerekesszék szállítására alkalmas gépjármű biztosított.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Nincs ilyen speciális program a községben (a kevés számú érintett miatt nem szervez hasonló az önkormányzat).

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A járdák kerekesszékkel történő járhatóságának megoldását kivéve nem merült fel ilyen igény, ezt az akadályozó tényezőt azonban mindenképpen fel kívánjuk számolni.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

<i>A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön</i>	
<i>beazonosított problémák</i>	<i>fejlesztési lehetőségek</i>
Fizikai akadálymentesítés hiánya az önkormányzati épületek egy része esetében	Az összes önkormányzati épület fizikai akadálymentes kialakítása

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Balesetveszélyes autóbusz megálló	Buszmegálló áthelyezése, új, biztonságos buszmegálló kialakítása
A község bel- és külterületén az utak, járdák állapota nem megfelelő, döntő többségük felújításra szorul. Az új lakóövezetben szilárd burkolatú utak és járdák kiépítése, a belterületen járdák építése indokolt	Az utak, járdák felújítása, elsősorban a belterületen szilárd, biztonságos burkolattal történő ellátása, új szilárd burkolatú utak és járdák létesítése
Az extrém időjárás miatt egyre jellemzőbb villámárvizek és a belvíz kártételeinek mérséklése szükséges a bel-és a külterületen	Villámárvizek és a belvíz hatásainak csökkentése csapdékvíz-elvezető árkok felújítása, építése, fejlesztése révén
A közvilágítás és az önkormányzati tulajdonban lévő épületek energiahatékonysága nem megfelelő	Épületek szigetelése, nyílászárók cseréje, korszerű fűtési rendszer kialakítása, megújuló energia alkalmazása a villamos energia terén is (közvilágítás esetében szintén)
A községben kevés a beépíthető építési telek	Új építési telkek kialakítása, a szükséges területek megvétele, közművesítése
Helyi védettségű vagy megőrzésre érdemes és műemlék jellegű épületek állapota nem megfelelő.	Helyi védettségű, vagy megőrzésre érdemes és műemlék jellegű önkormányzati tulajdonú épületek felújítása, kulturális és közművelődési funkciók szolgálatába állítása; a nem önkormányzati épületek tulajdonosainak szervezésben, pályázati források felkutatásában nyújtott segítséggel elérni az épületek felújítását.
Belterületi fásítás, zöldterületek növelése indokolt	Fásítás, parkosítás, zöldterületek kialakítása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);*

A civil szervezetek egyikének tevékenysége sem kifejezetten a célcsoportok bármelyikének segítésére irányul, mindegyikük a település fejlődéséért dolgozik, ki szűkebb (pl. polgárőrség, sportegyesület), ki tágabb spektrumban (pl. a Közalapítvány). A községben a következő civil szervezetek működnek, amelyek aktívan szerepet vállalnak a közösségi élet alakításában és kivétel nélkül rendelkeznek az önkormányzattal partnerségi vagy más megállapodással:

- Csikvánd Község Jövőjéért Közalapítvány - tevékenysége szerteágazó, kiemelten a községfejlesztés és a kultúra, közművelődés, hagyományőrzés,
- Csikvánd Sportegyesület – sportfeladatok ellátása,
- Csikvándi Polgárőr Egyesület – közrend, közbiztonság védelme,
- Csikvándi Énekkar – kulturális tevékenység, hagyományőrzés,
- Csikvándi Fehér Akác Nyugdíjasklub – kulturális tevékenység, hagyományőrzés.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;*

Az önkormányzat valamennyi civil szervezetet támogatja nemcsak anyagiakkal, de rendszeresen, munkaszervezete révén segítséget nyújt a civilek különböző pályázatainak elkészítésében. Kivétel nélkül mindegyik civil szervezettel jó az együttműködés, számos alkalommal közös projektek megvalósítására is sor került.

Ugyanígy kiváló az együttműködés az evangélikus és a római katolikus egyházzal, közös rendezvények és projektek megvalósítására kerül sor, az önkormányzat minden szükséges esetben nemcsak partnerséget vállal az egyházakkal a pályázati projekteknél, de segítséget nyújt azok elkészítésében is.

Nemzetiségi önkormányzat nincs a településen.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;*

A partnerség adott a gyarmati közös önkormányzati hivatalban résztvevő másik öt önkormányzattal, ahol az együttműködés értelemszerűen folyamatos.

Az Önkormányzat állandó tagja a Téli Kistérség Sokoróaljai Önkormányzatai Többcélú Társulásának, amelynek manifesztált célja a tag önkormányzatok szakmai és társadalmi érdekei egységes képviselője, a tagok egyenjogúságának tiszteletben tartásával, a kölcsönös előnyök és az arányos teherviselés alapján:

- a területfejlesztés tekintetében a kistérséghez tartozó települések összehangolt fejlesztése, közös területfejlesztési programok kialakítása, a fejlesztések megvalósítását elősegítendő közös pénzalap létrehozása,

- a közszolgáltatások biztosításához kapcsolódó és térségi együttműködést igénylő család- és gyermekjóléti szolgáltatási, család- és gyermekjóléti központi, szociális, belső ellenőrzési, kistérségi ügyintézés korszerűsítés, gazdaság- és területfejlesztés, idegenforgalom és turisztikai fejlesztés, környezet- és természetvédelem, parlagfű mentesítés és egészségvédelem, környezeti nevelés és szemléletformálás, természeti és kulturális örökség védelme, foglalkoztatás, spottevékenység feladatok- és hatáskörök ellátásának magasabb szakmai színvonalon történő, illetve hatékonyabb megszervezése.

Valamennyi említett területen az Önkormányzat csatlakozott a járási, kistérségi stratégiák elfogadásához, a legutóbb pedig együttműködési megállapodást kötött az ugyancsak a Társuláshoz kapcsolódó Téti Kistérség Kábítószerügyi Egyeztető Fórummal, elfogadva a kistérség „A 2020-2025 évi drogstratégia” programját is.

Területi szervezetekkel folytatott együttműködés: az önkormányzat tagja a Pannónia Kincse LEADER Egyesületnek, amely egyesületben több olyan pályázatban vett részt az önkormányzat, mely érintette a célcsoportokat.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nemzetiségi önkormányzat nincs a településen.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A civil szervezetek számos, elsősorban gyermekekkel, idősekkel és a mélyszegénységben élőkkel kapcsolatos feladatot is ellátnak, részt vesznek segélyakciókban, vagy az említett célcsoportok számára szóló pályázati lehetőségek felkutatásában.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A gazdasági szereplőkkel az együttműködés alkalomszerű.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;*

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek Csikvánd Község Önkormányzat hivatala (Gyarmati Közös Önkormányzati Hivatal Felpéci-Csikvándi Kirendeltsége) dolgozói, az Önkormányzat szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési partnerei, továbbá civil szervezetek képviselői. Módszere az online kapcsolattartás, illetve a személyes egyeztetés az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd programtervezet véleményezésére koncentrált.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Csikvánd honlapján (www.csikvand.hu) az elfogadott dokumentum bárki számára hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőségi folyamatokat, intézkedéseket megismerhetik, ennek útján biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF a települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A mélyszegénységben élők jellemző körülménye az idényjellegű alkalmi munkavégzés, amely azonban nem nyújt létbiztonságot	A start közmunka-program fenntartásával rendszeres jövedelem biztosítása a mélyszegénységben élőknek
	A mélyszegénységben élő munkanélküliek kisebb hányada nem vezethető vissza az elsődleges munkaerőpiacra.	Minél több mélyszegénységben élő közfoglalkoztatott visszavezetése az elsődleges munkaerőpiacra a közfoglalkoztatási munkatapasztalatok segítségével
	A mélyszegénységben helyzetének felmérése, nyomon követésük nem biztosított.	A mélyszegénységben élők helyzetének feltárása, gondozásba vételük.
	Ruha- és étel-miszer-segélyezés	Helyi civil szervezetek részvételével segélyakciók szervezése
Gyermekek	Nem megfelelő óvodai energetikai rendszerek	Azonnali beavatkozás megvalósítása az energiaköltségek csökkentése érdekében (fűtési és villamos rendszer korszerűsítése, alternatív energia alkalmazása)
	Óvoda létesítése	Zöldmezős beruházással új óvodaépület létesítése
	A településen található játszóterek állapota nem mindenhol kielégítő	A településen található játszóterek biztonságossá tétele, szabványosítása
	Óvodás- és iskolás korú gyermekek játszóeszközeinek részleges hiánya	Szánkózó-domb létrehozása
	Nehéz anyagi körülmények között élő családok gyermekei számára nehezített a továbbtanulás	Hátrányos helyzetű gyermekek Bursa Hungarica Ösztöndíjprogram általi támogatása
Idősek	A településen élő 65 év feletti emberek nem fordítanak elég figyelmet egészségük megőrzésére	Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások szervezése, idősek érdeklődésének megfelelő előadások szervezése, tanácsadás
	Informatikai jártasság hiánya – az idősekhez nem jutnak el a digitálisan hozzáférhető információk	Informatikai képzések szervezése
	A nagyszámú egyedül élő idős számára kevés a közösségi együttlét lehetősége	Időskorban az aktivitás megőrzése a közösségi élet élénkítésével

Nők	A potenciális párkapcsolati, családon belüli erőszakkal fenyegetett nők nem tudják, hogy hova fordulhatnak segítségért	Hozzájárulás a párkapcsolati, családon belüli erőszak megelőzéséhez információk átadásával
	A nők piacképes szakma hiányában nehezen tudnak kilépni az elsődleges munkaerőpiacra	A nők piacképes szakmák megszerzéséhez segítése
	A nyári szünidőben a nők foglalkoztatása akadályozott, mivel gyermekük felügyelete nem oldható meg	A nyári szünidei gyermekfelügyelet megszervezésével biztosítani a nők munkába járását
Fogyatékkal élők	Fizikai akadálymentesítés hiánya az önkormányzati épületek egy része esetében	Az összes önkormányzati épület fizikai akadálymentes kialakítása
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	Balesetveszélyes autóbusz megálló	Buszmegálló áthelyezése, új, biztonságos buszmegálló kialakítása
	A község bel- és külterületén az utak, járdák állapota nem megfelelő, döntő többségük felújításra szorul. Az új lakóövezetben szilárd burkolatú utak és járdák kiépítése, a belterületen járdák építése indokolt	Az utak, járdák felújítása, elsősorban a belterületen szilárd, biztonságos burkolattal történő ellátása, új szilárd burkolatú utak és járdák létesítése
	Az extrém időjárás miatt egyre jellemzőbb villámárvizek és a belvíz kártételeinek mérséklése szükséges a bel- és a külterületen	Villámárvizek, belvíz hatásainak csökkentése csapadék-vízvezető árkok felújítása, építése, fejlesztése révén
	A közvilágítás és az önkormányzati tulajdonban lévő épületek energiahatékonysága nem megfelelő	Épületek szigetelése, nyílászárók cseréje, korszerű fűtési rendszer kialakítása, megújuló energia alkalmazása a villamos energia terén is (közvilágítás esetében szintén)
	A községben kevés a beépíthető építési telek	Új építési telek kialakítása a szükséges területek megvétele, közművesítése
	Helyi védettségű vagy megőrzésre érdemes és műemlék jellegű épületek állapota nem megfelelő.	Helyi védettségű, vagy megőrzésre érdemes és műemlék jellegű önkormányzati tulajdonú épületek felújítása, kulturális és közművelődési funkciók szolgálatába állítása; a nem önkormányzati épületek tulajdonosainak szervezésben, pályázati források felkutatásában nyújtott segítséggel elérni az épületek felújítását.
	Belterületi fásításhoz, zöldterületek növelése indokolt	Fásítás, parkosítás, zöldterületek kialakítása

Jövőképünk

Csikvánd Község Önkormányzat fő célja, hogy a településünkön élő emberek mindennapi életében járjon hozzá a jólétet biztosításához, az életminőségének folyamatos javításához, olyan segítő élettér kialakításával, amelyben az egyenlő esélyű hozzáférés mindenki számára biztosított, jöjjön létre egy fenntartható település és a felnövekvő generáció helyben tartása, településünkön való fejlődése megvalósulhasson.

Feltétlenül szükségesnek tartjuk, hogy a társadalom és a helyi közösségek egyenrangú tagja legyen minden ember és az olyan feltételek megteremtését, amely mindenki számára lehetővé teszi a társadalmi életben az egyenlő részvételt.

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák egyenlő esélyekkel indulhatnak.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők minden szükséges segítséget megkapjanak az emberhez méltó és a mai kor igényeinek megfelelő életkörülmények kialakításához és fenntartásához.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek megfelelő testi, szellemi, pszichés és erkölcsi fejlődése biztosítását közösségünkben.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek életvitelére, ellátásukra, igyekszünk számukra megadni a szükséges segítséget.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetében a kapcsolati és a családon belüli erőszak megszüntetését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők integrálására, helyzetüket megkönnyítő életkörülményeik kialakítására.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Intézkedés sorszáma	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következteté- seiben feltárt esélyegyenlő- ségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósi- tásának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormány- zatok közötti együttműkö- désben meg- valósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Biztonságos autóbusz megálló kialakítása	Balesetve- szélyes autóbusz megálló	Autóbusz megálló áthelyezése /kialakítása	Település-rende- zési terv, gazdasági program éves kvtés	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Fenntartható Fejlődési Keretrendszer	Buszmegálló áthelyezése, új, biztonságos buszmegálló kialakítása	polgár- mester	2028. 12.31.	új helyen biztonságos buszmegálló létrejötte	pályázati támogatás, önerő	6 év	
2	Közút- és járdahálózat fejlesztése	A község bel- ső területén az utak, járdák állapota nem megfelelő, dön- tő többségük felújításra szo- rul. Szilárd burkolatú utak és járdák kiépí- tése, a belterü- leten járdák felújítása indokolt	Közlekedés biztonságá- nak növekedése	Településrende- zési terv, gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Fenntartható Fejlődési Keretrendszer	az utak, járdák felújítása, elsősorban a belterületen szilárd, biztonságos burkolattal történő ellátása, új szilárd burkolatú utak és járdák létesítése	polgár- mester	2028.12.31.	felújított utak, járdák folyómétere. új utak és járdák folyómétere	pályázati támogatás, önerő	6 év	
3	Csapadékvíz- elvezető árókrendszer felújítása, bővítése a belterületeken és a külterületi utak mentén	az extrém idő- járás miatt egy- re jellemzőbb villámárvizek, a belvíz kártéte- leinek mérséklé- se szükséges a bel- és a külte- rületen	villámárvizek és a belvíz hatásainak csökkentése, megszüntetés e	gazdasági program, helyi vízkárelhárítási terv	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	villámárvizek, belvíz hatásainak csökkentése csapadék-víz elvezető árkok felújítása, építése, fejlesztése révén	polgár- mester	2028.12.31.	heves esőzések, belvíz miatti károk bekövetkezésének csökkenése / megszűnése	pályázati támogatás, önerő	6 év	

Intézkedés sorszáma	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetése -iben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
4	Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése közvilágítás korszerűsítése	a közvilágítás és az önkormányzati tulajdonban lévő épületek energiahatékonysága nem megfelelő	a közvilágítás és épületek energiahatékonysága, a megújuló energia használati aránya megnő	pályázati dokumentáció, gazdasági program	Nemzeti Környezetvédelmi Program, Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	épületek szigetelése, nyílászárók cseréje, korszerű fűtési rendszer kialakítása, megújuló energia alkalmazása a villamos energia terén is (közvilágítás esetében szintén)	polgármester	2028.12.31.	költség- és energia-hatékony épületek, megújuló energia felhasználási aránya nő a közvilágításban és az önkormányzati épületeknél	pályázati támogatás, önerő, szakemberek alkalmazása	6 év	
5	Építési telkek kialakítása	a községben kevés a beépíthető építési telkek	új építési telkek kialakítása,	településrendezési eszközök, gazdasági program, éves költségvetés	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	új építési telkek kialakítása a szükséges területek megvétele, közművesítése	polgármester	2028. 12. 31.	új építési telkek száma	pályázati támogatás, önerő	6 év	
6	Helyi építészeti értékek megóvása	helyi védettségű vagy megőrzésre érdemes és műemlék jellegű épületek állapota nem megfelelő	helyi védettségű vagy megőrzésre érdemes és műemlék jellegű épületek állaga javuljon, eredeti állapotuk helyreálljon	településképi rendelet, helyi építési szabályzat pályázati dokumentáció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	helyi védettségű vagy megőrzésre érdemes és műemlék jellegű önkormányzati tulajdonú épületek felújítása, kulturális és közművelődési funkciók szolgálatába állítása; a nem önkormányzati épületek tulajdonosainak szervezésben, pályázati források felkutatásában nyújtott segítséggel elérni az épületek felújítását.	polgármester	2028.12.31.	felújított épületek száma	pályázati támogatás, önerő szakemberek bevonása	6 év	
7	Belterületi zöldterületek kialakítása, fásítás	Belterületi fásítás, zöldterületek növelése indokolt	Fásítás, parkosítás, zöldterületek kialakítása	Településrendezési terv, költségvetés, pályázati dokumentáció	Nemzeti Környezetvédelmi Program	Fásítás, parkosítás, zöldterületek kialakítása pályázati támogatás bevonásával	polgármester	2028.12.31.	fásítás: telepített fák száma, zöldterületek: terület-növekedésének mértéke	pályázati támogatás, önerő	6 év	

Intézkedés sorszáma	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetlemezés következtetése -iben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása

I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége

1	A start közmunka-program fenntartásával rendszeres jövedelem biztosítása a mélyszegénységben élőknek	A mélyszegénységben élők jellemző körülménye az időnyjellegű alkalmi munkavégzés, amely azonban nem nyújt létbiztonságot	A mélyszegénységben élők egyes családok számára rendszeres jövedelem, ezáltal megélhetés biztosítása.	költségvetési rendelet, gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia.	Az állami foglalkoztatási szerv által kiközvetített, alacsony, jövedelmű vagy jövedelemmel nem rendelkező személyek foglalkoztatása.	polgármester	2028. 12. 31.	A foglalkoztatással érintett személyek és családjuk helyzete stabilizálódik, nem halmoznak fel közüzemi tartozást.	Az intézkedés végrehajtásához szükséges, hogy a célcsoport tagjai együttműködjenek az állami foglalkoztatási szervvel, amely biztosítson forrást a foglalkoztatásukra, az önkormányzat szükség esetén biztosítsa ehhez az önerőt.	6 év (A megélhetés biztosítása legalább 1-1 év időtartamra, amely meghosszabbodhat 6 évre)	
2	A közfoglalkoztatás hozzájárulhat a munka világába való visszatéréshez a mélyszegénységben élők esetében	A mélyszegénységben élők munkanélküliek egy része nem vezethető vissza az elsődleges munkaerőpiacra	Minél több mélyszegénységben élő közfoglalkoztatott vissza az elsődleges munkaerőpiacra	költségvetési rendelet, gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia.	Foglalkoztatás a nem közfoglalkoztatási munkahely megszerzéséig, munkavállalási tanácsadás biztosítása, segítség munkahely megszerzéséhez	polgármester	2028. 12. 31.	A közfoglalkoztatási programot az elsődleges munkaerőpiacra elhelyezkedés miatt elhagyók száma	Az állami foglalkoztatási szerv által biztosított külső és szükség szerint önkormányzati forrás	6 év (Am a közfoglalkoztatásba visszakérülés nem zárható ki.)	
3	Mélyszegénységben élők felmérése	A mélyszegénységben élők helyzetének felmérése, és nyomon követésük nem biztosított	A mélyszegénységben élők helyzetének feltárása, gondozásba vétele	éves költségvetés	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	A mélyszegénységben élők felmérése, monitoring, információk eljuttatása	polgármester családsegítő	2028.12.31.	polgármester, KÖH-kirendeltségi dolgozók, családsegítő szolgálat észlelése a mélyszegénységben élő személyekről	családsegítő szolgálat, állami és önkormányzati források	6 év	Téti Kistérség Sokoróaljai Önkormányzatának Többcélú Társulása Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat

Intézkedés sorszáma	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetése -iben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
4	Ruha- és ételmisszer-segélyezés	A ruha- és ételmisszer-segélyek nem mindig jutnak el a rászorulóknak részére	A ruha- és ételmisszer-segélyek jussanak el a rászorulóknak részére helyi közreműködéssel, a célszemélyek felkutatásával		Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	helyi civil szervezetek részvételével segélyakciók szervezése	családsegítő	2028.12.31.	segélyezett személyek száma	családsegítő szolgálat, helyi civil szervezetek	6 év	Téti Kistérség Sokoróaljai Önkormányzatainak Többszámú Társulása Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Nem megfelelő óvodai energetikai rendszerek	A gyermekek nevelése, gondozása színvonala visszaesik az óvodai magas energiaköltségek miatti forráscsökkenés nyomán	Az energia-költségek csökkentésével a nevelési-gondozási színvonal fenntartása	éves költségvetés, gazdasági program	nemzeti környezetvédelmi program, Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Azonnali beavatkozás megvalósítása az energiaköltségek csökkentése érdekében (fűtési és villamos rendszer korszerűsítése, alternatív energia alkalmazása)	polgármester	2028.12.31.	2021. évi bázisán arányaihoz közelít a szűken vett a nevelési-gondozási munkára és az energia költségeire fordított források egymás közötti aránya	pályázati támogatás, önkormányzati önerő	6 év	
2	Óvoda létesítése	Óvoda épülete nem alkalmas óvodafunkció betöltésére	A jogszabályi és szakmai előírásoknak megfelelő új óvodaépület építése	gazdasági program, településrendezési terv, pályázati dokumentáció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Zöldmezős beruházással új óvodaépület létesítése	polgármester	2028.12.31.	Új óvodaépület használatba vétele	pályázati támogatás, önerő felhasználása szakemberek bevonása	6 év	
3	A játszótérek biztonságosabbá tétele	A községben található játszótérek nem mindegyike megfelelő állapotú	A településen található játszótérek felülvizsgálata, szabványosítása és biztonságossá tétele	gazdasági program éves költségvetés	Nemzeti Ifjúsági Stratégia, Legyen Jobb A Gyerekeknek Nemzeti Stratégia	A településen található játszótérek felülvizsgálata, szabványosítása és biztonságossá tétele	polgármester	2028.12.31.	valamennyi játszótér felülvizsgált, a szabványnak megfelelően kialakított	pályázati forrás, önerő, egyéb támogatások szakemberek, civil szervezetek	6 év	

Intézkedés sorszáma	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetése -iben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
4	Óvodás- és iskolás korú gyermekek játszóeszközeinek részleges hiánya	A település domborzati viszonyai nem teszik lehetővé, hogy a gyermekek helyben szánkózhassanak	Szánkózó-domb létrehozása biztonságos, forgalomtól elzárt helyen	gazdasági program éves költségvetés	Nemzeti Ifjúsági Stratégia, Legyen Jobb A Gyermekek Nemzeti Stratégia	Szánkózó-domb létrehozása	polgármester	2028.12.31.	Kialakításra kerül a szánkózó-domb	pályázati forrás, önerő, egyéb támogatások szakemberek, civil szervezetek	6 év	
5	Hátrányos helyzetű gyermekek Bursa Hungarica Ösztöndíjprogram általi támogatása	Nehéz anyagi körülmények között élő családok gyermekei számára nehezített a továbbtanulás	Minden gyermeknek legyen lehetősége a továbbtanulásra anyagi helyzetétől függetlenül.	éves k.vetés	Nemzeti Ifjúsági Stratégia	Fiatalkorúak felsőoktatásban való támogatása	polgármester	2028.12.31.	Bursa Hungarica Ösztöndíjban részesítettek száma tanévente	pályázati forrás, önerő	6 év	
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Hozzájárulás a párkapcsolati, családon belüli erőszak megelőzéséhez információk átadásával	A potenciális párkapcsolati, családon belüli erőszakkal fenyegetett nők nem tudják, hogy hova fordulhatnak segítségért	A párkapcsolati, családon belüli erőszakkal fenyegetett nők számára segítséghez a település önkormányzata, a védőnő és a családsegítő közreműködésével tájékoztató előadásokat szervez, valamint szórólapokon hívja fel figyelmüket arra, hova és kihez fordulhatnak segítségért.	éves költségvetés	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	- településen élő családok érdeklődésének felkeltése - védőnő és családsegítő megkeresése és időpontegyeztetés - tájékoztató előadások szervezése, folyamatos tájékoztatás szórólapokon keresztül	polgármester családsegítő védőnő	2028.12.31.	a program konkrét eredménye, hogy a potenciális vagy tényleges párkapcsolati, családon belüli erőszakkal fenyegetett nők segítséget kapnak és érzik, hogy nincsenek egyedül, ill. nem mérhető	megfelelő helyszín biztosítása, humán erőforrás (szakemberek, szervezetek)	6 év	

Intézkedés sorszáma	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetése -iben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
2	A nők számára piacképes szakmák megszerzésének támogatása	A nők egy része alacsony vagy nem keresett képzettségű miatt nem képes piacképes szakmák képzése megszerzése nélkül a megélhetését megfelelő szinten biztosítani	Az alacsony vagy nem keresett képzettségű nők számának csökkenése, életszínvonaluk emelkedése	éves költségvetés	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	A képzési lehetőségek feltárása, nyomon követése, az érintettek informálása lehetőségekről.	polgármester	2028. 12. 31.	A képzéseken részt vevők száma.	képzési költségek külső (állami) foglalkoztatási szervei, pályázati), forrásból, önkormányzati szervezőmunka	6 év	Járási önkormányzatok együttműködésével
3	Szüniidei gyermekfelügyelet	A nyári szüni-dőben a nők foglalkoztatása akadályozott, mivel gyermekük felügyelete nem oldható meg	A nyári szüniidei gyermekfelügyelet biztosítja a nők munkába járását	gyermekjóléti, gyerekvédelmi beszámoló, éves költségvetés	Nemzeti Ifjúsági Stratégia	nyári szüniidei táborok, napközis táborok szervezése	polgármester	2028.12.31.	részt vevő gyermekek száma	pályázati, saját forrás, felügyelő humán erőforrás	6 év	
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások szervezése, idősek érdeklődésének megfelelő egészségmegőrzéssel kapcsolatos előadások szervezése, tanácsadással	A 65 év feletti emberek nem fordítanak elég figyelmet egészségük megőrzésére	A 65 év feletti körében a szervezett, mozgást biztosító szolgáltatások valamint az egészség megőrzésével kapcsolatos előadások megszervezése és lebonyolítása	éves költségvetés, pályázati dokumentáció	Időügyi Nemzeti Stratégia	igényfelmérés az idősek körében - helyszín biztosítása - szakemberek felkérése - mozgást biztosító szolgáltatások szervezése - előadások szervezése, - az idősek tájékoztatása az előadásokról	polgármester	2028.12.31.	résztvevők száma	pénzügyi forrás (önkormányzati és pályázati) humán és egyéb tárgyi (helyszín) erőforrások	6 év	

Intézkedés sorszáma	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetése -iben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
2	Idősek informatikai képzése	Informatikai jártasság hiánya – az idősekhez nem jutnak el a digitálisan hozzáférhető információk	Idősek informatiai jártassága fejlődik	éves költségvetés	Idősügyi Nemzeti Stratégia	képzés szervezése	polgármester	2028.12.31.	képzéseken résztvevők száma	külső és önkormányzati támogatás, önkorm. hivatal	6 év	
3	Időskorban az aktivitás megőrzése a közösségi élet élénkítésével	A nagyszámú egyedül élő idős számára kevés a közösségi együttlét lehetősége	az idősek számára tartalmas programok szervezése	éves költségvetés	Idősügyi Nemzeti Stratégia	rendezvény- és programszervezés	polgármester	2028.12.31.	rendezvényeken, programokon résztvevő idősök száma, évente	pályázati, önkormányzati forrás, közművelődési szakember	6 év	
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Fizikai akadálymentesítés egyes önkormányzati épületek-nél	Akadálymentesítés hiánya elsősorban az önkormányzati épületek egyes részei esetében	Az összes önkormányzati épület fizikai akadálymentes kialakítása	gazdasági program, pályázati dokumentáció, éves költségvetés	Országos Fogyatékos-ságügyi Program	A középületek akadálymentesítése, átépítése	polgármester	2028.12.31.	az akadálymentes középületek száma	pályázati, önkormányzati forrás	6 év	

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

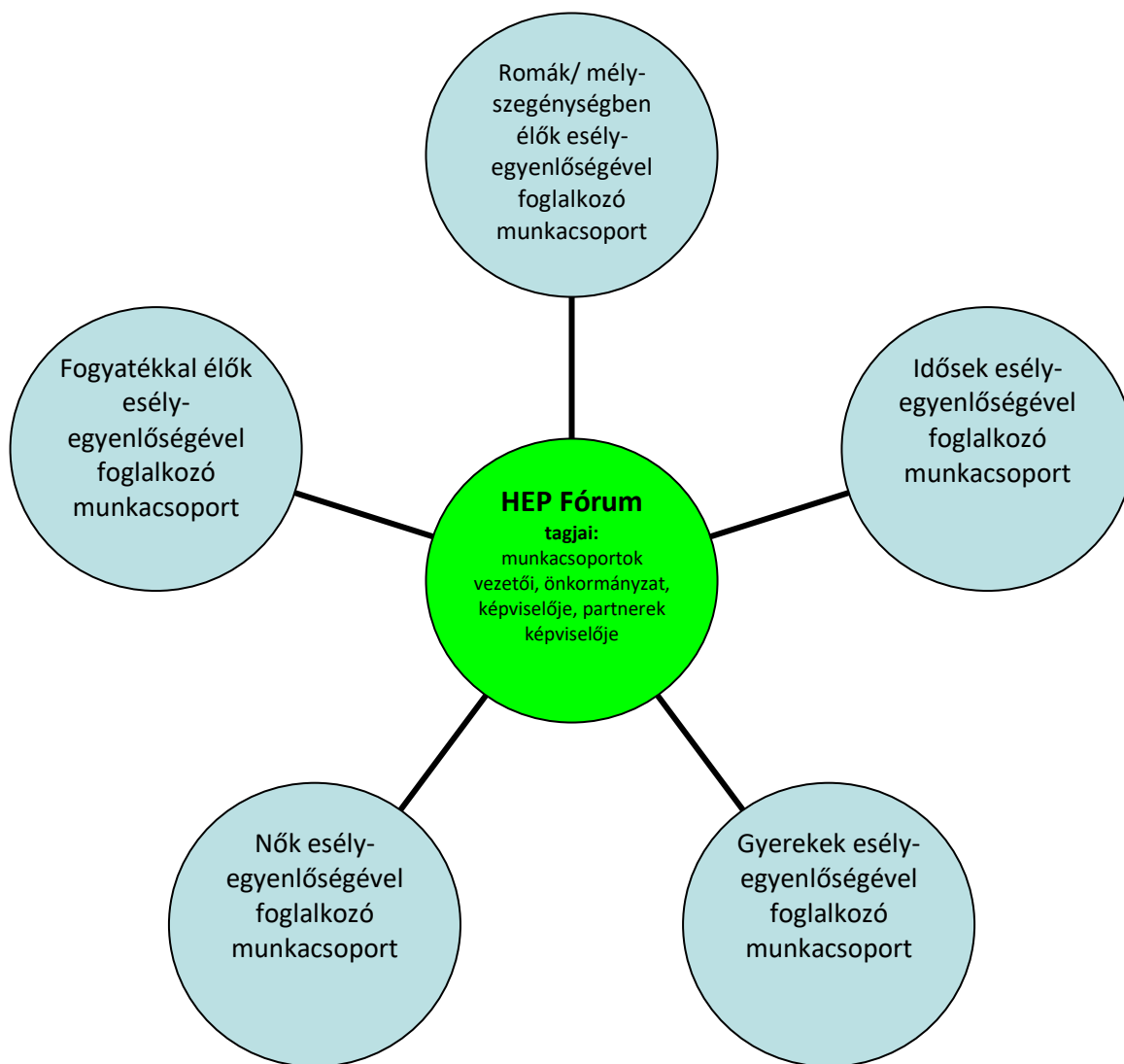
3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Csikvánd község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Csikvánd Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 7/2023.(II.15.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Csikvánd, 2023. február 15.

polgármester

kirendeltség-vezető
(jegyző megbízásából)

J e g y z ő k ö n y v i k i v o n a t

A Képviselő-testület 2023. február 15-i nyilvános ülése jegyzőkönyvéből

Második napirend:

Az Önkormányzat 2023-2028. évekre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programja elfogadása
(Az előterjesztés a jegyzőkönyv mellékletében.)

A Képviselő-testület 5 igen szavazattal – egyhangúlag – a következő határozatot hozta:

7/2023.(II.15.) Képviselő-testületi határozat

Csikvánd Község Önkormányzat Képviselő-testülete úgy határozott, hogy elfogadja Csikvánd Község Önkormányzatának jelen határozat mellékletét képező új, egységes szerkezetbe foglalt, a 2023. és 2028. közötti időszakra szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programját (HEP).

A Képviselő-testület e határozata végrehajtására – különösen a HEP aláírására, a HEP Intézkedési Terve által megkívánt intézkedések végrehajtására, továbbá a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóságnak e határozatban foglaltakról történő tájékoztatására, stb. – a polgármestert kéri fel.

Felelős: polgármester
Határidő: azonnal

k.m.f.

Kozma Tibor
polgármester

Tarr Attila
jegyző megbízásából:

Dr. Nagy Artúr
kirendeltség-vezető